

Meggyilkolták Sándor jugoszláv királyt

Merénylet áldozata lett Barthou francia külügyminiszter is

Vérfürdő Marseille-ban a királyi bevonulás alkalmával — Egy zágrábi kereskedő követte el a gyilkos merényletet — A királyt váró tömeg meglincselte a merénylőt
Több áldozata van a marseille-i tragédiának. A merénylet hatása az európai politikában

Péter jugoszláv trónörökös királlyá proklamálták

Az egész művelt kulturvilág mélyeség megdöbbenéssel figyel Marseille, a francia kikötőváros felé, ahol gyilkos revoiverlővések oltották ki az elmúlt napon egy nép és egy ország koronás fejének, Sándor jugoszláv királynak életét. A királygyilkosság visszataszítóan döbbenetes ténye mellett, szinte eltörpülni látszik a véres események jelentőségének az a része, amely Barthou francia külügyminiszter, Georges francia vezérkari főnök, Berthelot francia elmentengernagy és annyi más politikai és katonai kitinőség halálát jelentik azoknak az egyszerű francia polgármembereknek, halálhíre mellett, akik ugyanolyan döbbenetes módon estek áldozatául a merényletnek, mint Franciaország királyi vendége, agg külügyminisztere és számos méltósága. A marseillei Tőzsde-téren korunk legnagyobb büntönye játszódott le tizezrek szemeláttára és a Végzet úgy akarta, hogy az előre kitervelt összeesküvés gyilkosainak a döntő pillanatban senki se ragadhassa meg, senki se üthesse félre kezét. Ma már nyilvánvaló a francia Havas- és az angol Reuter-irodák egybehangzó távirati jelentéseiből, hogy a jugoszláviai politikai menekültek alantascélú, anarchikus szövetkezése állított gyilkosokból sorfalat a marseillei kikötő katonai diszorségének sorfala mögé a Tőzsde-téren, hogy a legelső adott jelre nem egy revolver halálhozó csöve dördüljön, hanem egy egész sortűz. Az a legmegvetendőbb politikai elfogultság, amelyet vakká tesz a személyekre irányuló gyűlölet, mert csak gyilkolásra, rombolásra képes, de alkotni képtelen. Ezt a felelőtlen és alantás politikai gyűlöletet láttuk felvilanni a sinaiai pályaudvar keramitkockás perronján, amidőn Duca miniszterelnököt érte halálos revolverlövés és ugyanez a vak, romboló gyűlölet követelte áldozatául Ausztria nagytehetségű kancellárját, dr. Engelbert Dollusst. A marseillei királygyilkosság, amelynek áldozatul esett a francia külügyminiszter élete is, újabb és fokozottabb megnyilatkozása ugyanannak a kárhuzatos politikai felelőtlenségnek és annak az elfogult politikai gyűlöletnek, amely mindig a közélet legkiválóbb egyéniségeinek életét áldozza föl a maga sötét céljainak.

A vizsgálat, amelyet ebben a drámai pillanatban egész Európa közvéleménye egybehangzó felháborodással követel, minden bizonygat ebben a király-dramában is világosságot fog deríteni a merénylet kitervelőire és ezeknek az elvetemült gyilkosoknak indító-okaira. Az eddigi megállapítá-

sok szélsőséges jugoszláviai menekültek anarchikus-célú, alkalmi szövetkezése engednek következtetni. A marseillei véres események indítóokait tehát Jugoszlávia emigránsainak eddig még kevésbé ismert világában fogja kutatni a vizsgálat, hogy aztán a megtorló igazságszolgáltatás is elvégezhesse a maga feladatát.

Mindig megrázó és mélyeségesen meg-

SÁNDOR KIRÁLY T.

döbbenő a hír, amely kiváló férfiak, nagytehetségű vezető-egyénségek tragédiáiról

Királygyilkosság Marseille főuccáján

A merényletről érkezett első jelentések a következők:

Ma délután futott be a marseillei kikötőbe a Dubrovnik cirkáló, amely Sándor jugoszláv uralkodót hozta. Mária szerb királyné a tenger viharossága miatt még Dalmáciában partra szállott a hajóról és vasuton folytatta útját Páris felé. Sándor király fogadtatására nagyszabású előkészületeket tettek. Már reggel Marseillebe érkezett Barthou francia külügyminiszter, a tengerészeti miniszter társaságában. Két csatahajó, két cirkáló és tíz tengeraltjáró fogadta a Dubrovnikot, egyik cirkálón Barthou is a jugoszláv uralkodó elé utazott. Egy francia repülőraj messze kiment a tengerre és ott várta a szerb király hajóját.

Amikor a király a városba a hivatalos menet élén bevonult, a menetre eddig ismeretlen egyén mintegy husz lövést adott le. Ugy a király, mint a kíséretéhez tartozó egyik tábornok megsebesültek. A

tesz jelentést, mert ezeknek a vezető-egyénségeknek egyéni tragédiája jelentőségében mindig átiógja annak a népnek is mélyeséges gyászát, melynek soraiból vették. Sándor, Jugoszlávia királyja nagytehetségű, erőszkü uralkodó és bátor katona volt, s most orvul, váratlanul, egy idegen nép szeretnyilatkozatainak középpontjában érte el a megsemmisítő végzet. Barthou politikai multja és fáradtságát nem ismerő alkotóereje ugyancsak egy ostoba ölmadarab röp pályájának esett áldozatul. Lehet-e pótolni a királyt, gyászoló népe számára, vagy a külügyminisztert éppen abban a nemzetközi koncepcióban, amelynek minden finom idegszála az ő kezében futott össze: talán éppen abban, amelynek csuklójá: törte a revolvergolyó...?

A történelem hallgatva áll a felcsödő nagy kérdések felett és a nagypolitika tanácstermeiben éppugy, mint intim szalonjában, egy pillanatra megáll az élet, míg a legnagyobb diplomata, az elmúlás lépteit visszahangozzák a tömegek szivdobbanásai. Ezek az órák egyelőre még a döbbenet és a gyászoló fájdalom órái, de az élet nem ismer megállást. És a világpolitika finomművű gépezete a romlásra-törő erők véres megnyilatkozásai ellenére is, továbbhorgol az országok és népek sorsát az idő ismeretlenségbe-vező útján, a mindig bizonytalan jövő felé.

megsebesülteket a marseillei prefekfurára szállították.

A Havas-irodának jelentik Marseilleből, a jugoszláv király tragédiájáról: Barthou francia külügyminiszter, aki a királlyal együtt szállt partra, szintén súlyosan megsebesült. Mint hivatalosan jelentik, az ő állapota nem ad aggodalomra okot. Hivatalosan cáfolják, hogy Berthelot tengernagy szintén megsebesült volna. Sándor király autójának sofförje a merényletet a következőképpen adta elő:

— A királyt kísérő menet a tengerpart-ról a város felé vezető úton sok ezer ember fogadta. Abban a pillanatban, amikor az autónk a tőzsdepalota előtti tere ért, a tömegből egy jól megtermett egyén rohant elő, aki hirtelen az autó lépcsőjére ugrott és 4—5 lövést adott le a király felé. Az autó oldalán egy ezredes állott, aki kardjával ráütött a merénylőre. Ez azonban már későn volt, mert ekkorra a lövések már megtörténtek.

A merénylő, mint utóbb jelentik, nem

meg. A feldühödött tömeg félig agyonverte, azután eszméletlen állapotban szállították be a közeli tőzsdepalotába. A merénylő negyven év körüli, eléggé rendesea öltözött egyén.

Este nyolc órakor érkezett jelentés szerint Sándor király, mint az orvosok megállapították, hasán és szívéen sebesült meg.

A király röviddel kórházba szállítása után meghalt.

A királyon és Barthou külügyminiszteren kívül Georges francia tábornok, a legfőbb francia haditanács elnöke szintén súlyosan megsebe-

sült. A merénylő Petrus Kelemen Jugoszláv állampolgár, aki 1899-ben született Zágrábban, foglalkozása pedig kereskedő. A zsebében egy 1934. május 30-án a zágrábi rendőrség által kiadott utlevelet találtak és a benne levő hivatalos bélyegző szerint kiderült, hogy szeptember 28-án lépte át Valordesnél a francia határt.

A merénylő lövései következtében még két rendőr és a tömegeből pedig három ember sebesült meg.

Részletes jelentések a marseillei vérfürdőről

A Rador távirati iroda jelenti: Sándor jugoszláv király a Dubrovnik csatahajón érkezett a marseillei kikötőbe. A jugoszláv hadihajót a francia Földközi tengeri hadihajóraj kísérte a kikötőig, ahol Barthou francia külügyminiszter és Pietri tengerészeti miniszter fogadták a jugoszláv királyt és kíséretét. Mariora jugoszláv királyné vonattal utazott Franciaországba. A kikötőben a francia miniszterek és méltóságok a Dubrovnikra szálltak, ahol bemutatták őket a jugoszláv királynak, majd megtörtént sokezer főből álló, lelkes tömeg jelenlétében a partraszállás. A jugoszláv király Barthou külügyminiszterrel nyitott autóbá szállt és nyomokban hosszú menet haladt. Amikor a menet a Place de Bourse-ra érkezett, a tőzsdepalota előtt

szinte pillanatok alatt folytak le a tragikus események.

Egy hatalmas termetű férfi furakodott át a tömegen és az autó lépcsőjére ugrott, ahonnan — mielőtt még megakadályozhatták volna tettében —

három, vagy négy lövést adott le a királyra, aki sebesülten hanyatlott hátra az ülésen.

Megsebesült Barthou külügyminiszter is. Egy ezredes a kardjával kétszer rásújtott a merénylőre, aki a földre esett, de afölkön fekvő tovább lövöldözött. A tömeg megdöbbenését felháborodás és düh váltotta fel. Az emberek átgázoltak a lovasrendőrökből álló kordonon és ütlegetni kezdték a merénylőt, akit eszméletlen állapotban szabadítottak ki a rendőrök és szállították a börze kioszkjába. A haldokló jugoszláv királyt ezalatt a prefektúra épületébe szállították, ahol orvosi kezelés alá vették. Az orvosok az első pillanatokban nem tudták, hol érte a királyt a golyó. Minden igyekezet hiábavalónak bizonyult.

Sándor jugoszláv király, francia időszámítás szerint 16 óra tíz perckor, itteni időszámítás szerint este hat óra tíz perckor meghalt.

Barthou halála

Barthou francia külügyminisztert kórházba szállították. Az első percekben az orvosok azt hitték, hogy a külügyminiszter nem sebesült meg komolyabban. Nyomban megoperálták, ez azonban nem segített.

Barthou külügyminiszter, akit három golyó ért, anélkül, hogy egy percig is eszméletre tért volna, meghalt.

A gyilkos elfogatása előtt öngyilkosságot kísérelt meg, revolverével szájba akarta lőni magát, de tettében megakadályozták. Az igazságszolgáltatás azonban már nem érthette utol a merénylőt, aki a börze kioszkjában, néhány perccel bezárlása után meghalt.

Genből jelentik: A marseillei királygyilkosság híre úgy népszövetségi, mint politikai körökben, ugyszintén a lakosság soraiban nagy megdöbbenést keltett. Érdekes, hogy a tragédia hírének először a magyar rádió vitte el Genbe. A genfi magyar kolónia egyik tagja a késő délutáni órákban hallgatta a magyar leadást és így terjedt el először a magyar kolónia tagjainak körében, majd mind szélesebb körben a királygyilkosság híre. Hét órakor az egyik estilap különkiadást hozott ki, majd fél 9 órakor a svájci rádió is közölte a rémes hírt.

A késő esti órákban hivatalosan is közölték, hogy a délszláv birodalommal megszűnt a telefonösszeköttetés. Budapest és Belgrád között már délután megszakadt a kapcsolat, majd a belgrádi központ közölte, hogy felsőbb utasításra csak állami beszélgetéseket kapcsolhat a külfölddel.

Londonból jelentik: A marseillei merénylettel kapcsolatosan a különkiadások a következő érdekes részleteket közlik: A merénylet pillanatában olyan hatalmas tömeg törte át a rendőrkordont, hogy a karhatalom még a késő esti órákban is képtelen volt megtisztítani a tőzsdeutérét. Az emberek egymás hegyén-hátán tolonganak, a forgalom megszakadt és ennek helyreállítására még gondolni sem lehet.

Megállapították, hogy az eltévedt golyó egy nőt megölt.

A nő a nézőközönség első sorában állott. Meg nem erősített hírek szerint

Barthout az emeleti ablakokból puskával lötték agyon.

Sándor király holttestét egyelőre a prefektúrán ravatalozták fel és a katedrális körül francia díszsereg áll. A Quai d'Orsay-n állandóan folynak a tanácskozások. Elsősorban a felelősség kérdése körül akariák tisztázni a helyzetet.

Piolet alezredes elmondja a gyilkos merénylet lefolyását

Piolet alezredes, akit a merénylet pillanatában Sándor jugoszláv király gépkocsija mellett lovagolt és aki a merénylőt kardjával le-sújtotta, drámai intervjuban mondotta el a gyilkos merénylet történetét. Az interjú a következőképpen hangzik:

— A király kocsija mellett lovagoltam. Öfelsége autójában Barthou külügyminiszter és Georges tábornok foglaltak helyet. A tömeg lelkesen éljenzett, mindenféle zászlók lengtek: ünnepélyes hangulat fogadta a vendég urakodót. A gépkocsi a tőzsde előtti térre fordult be, az Erzsébet királyné-ucca sarkán. Ekkor történt...

Az események a szó legszorosabb értelmében pillanatok alatt peregetek le.

Először csak annyit láttam, hogy a kordont vonó rendőrök egyike félre lődül, egy asszony liangosan felsikolt és a következő másodpercben egy férfi ugrott a lovam elé. Az állat megterpant és mielőtt számot adhattam volna arról, hogy mi történik, az idegen felugrott a királyi gépkocsi hátsóhátsó...

— Gondolkodni sem volt időm Cselekedni pedig lehetetlenség volt: szinte pillanatok teltek csak el... Én, aki a gyilkos közvetlen közelében állottam, magam sem tudom még most sem, hogy hány lövést is adott le a merénylő.

— Kétszer, vagy háromszor dördögöltem el mellettem a gyilkos fegyver és én szinte automatikus mozdulattal kaptam kardom után és nem is a tudatom, csak az érzéseim hatása alatt, előrántva kardomat,

két hatalmas csapást mértem a merénylőre, aki ebben a pillanatban még mindig az autó hátsóhátsóján állott.

Párisból jelentik, hogy Márta Jugoszláv királyné Baselben értesült férje haláláról. A gyászhiót párisi távirat közölte a királynéval, aki az esti órákban Párisba érkezik.

Sándor király utolsó percei

Sándor király utolsó perceiről még a következőket jelentik: A haldokló jugoszláv királyt a marseillei prefektúrára szállították és a prefektusi kabinet diványára fektették. Pietri tengerészeti miniszter és a prefektúra tisztviselői fájdalmas megindultsággal állották körül a haldokló királyt, akit két golyó sebesített meg súlyosan.

az egyik a szív táján, a másik a hasfalán át hatolt be Sándor király testébe.

A haldokló uralkodó szeméit J o u h a m n e a u prefektus felesége zárta le. A késő esti jelentések beszámolnak arról, hogy Georges tábornok, aki a király kíséretében volt és szintén megsebesült, az esti órákban meghalt. A merényletnek még öt sebesültje van, közöttük két nő.

Barthou haláláról a következő részleteket jelentik:

A külügyminiszter sérüléseit nem tartották halálosnak az orvosok. Miután kloroformmal elaltatták és hozzákezdtek a műtéthez, vértódlulás állott be, úgy, hogy sürgősen vérátömlesztést kellett véghezvinni. A haldokló Barthou azonban ez már nem segített.

Franciaország külügyminisztere, francia időszámítás szerint, este 17 óra 40 perckor, itteni időszámítás szerint este 7 óra 40 perckor kiszenvedett, anélkül, hogy eszméletre tért volna.

Marseille lakossága izgalommal vette tudomásul, hogy a fogadtatási ünnepségből — **gyászünnepség lett.** Kora reggel óta folytak az előkészületek Sándor király fogadtatására, mert a jugoszláv uralkodó fiatalabb korában a francia keleti hadseregben szolgált és gyakran fordult meg a városban, amelynek lakossága ismerte és szerette a királyt.

— A királygyilkos vértől borítottan hullott az aszfaltra. Hihetetlen energia dolgozott ebben az emberben, mert

amikor összeszabdaltan a földre hullott, még akkor is tovább lövöldözött.

Ekkor már visszanyertem lélekjelenlétemet és láttam, hogy a golyók két rendőrt és egy asszonyt megsebesítettek.

— A lövéseket néma csend követte. A perc borzalma lenyűgözte az embereket. Hirtelen, mint egy ezerhangu hangszer zsongott fel a megdöbbenés moraja, amely úgy fokozódott, amint az első rémületet a felháborodás váltotta fel.

A tömeg agyonverte a merénylőt

— Zugott, harsogott a tömeg. Rendőrök rohantak előre. A kordon megbomlott, mindenki előre rohant. Rendőrök vetették magukat a még mindig lövöldöző merénylőre és a súlyosan sebesült férfi kezéből kicsavarták a fegyvert, majd felranciaálták a földről.

A tömeg összecsapott a merénylő körül.

Öklök emelkedtek, ütések záporoztak és a rendőrök csak erejük megfeszítésével tudtak utat törni és saját testükkel védték a rogyadozó léptekkel vánszorgó gyilkost. Mire a tőzsdeépület elé érkeztek, a merénylő már alig állott a lábán. **A tőzsdeépület egyik helyiségében helyezték el, itt szenvedett ki nemsokkal ezután...**

Belgrádból jelentik: Az Avala-iroda hivatalos helyről nyert felhatalmazás alapján **cáfolja azokat a külföldi híradásokat, amelyek szerint, állítólag csepattmozdulatok történtek Jugoszláviában és részleges mozgósítást rendeltek el. A híreket tendenciózusoknak deklarálják.**

Régenstanács veszi át az uralkodói hatalom gyakorlását

Jugoszláviában mély fájdalommal és megdöbbenéssel fogadták Sándor király meggyilkolásának híret. Általános részvét irányul az özvegy királyné és a 11 éves trónörökös iránt. Péter trónörökös 1923. szeptember 6-án született és valószínűleg még ma éjszaka királlyá proklamálják. Politikai körökben a jövő helyzetet találgatják. Az alkotmány értelmében háromtagú régenstanács kormányoz, melynek egyik tagja a királyné. A másik két tagra vonatkozólag nem intézkedik az alkotmány és egyes politikai körök szerint azok a királyné nevezei ki, míg mások szerint ez a minisztertanács joga lesz. Annál is inkább, mert a felségjogokat az alkotmány értelmében a minisztertanács gyakorolja.

A trónöröklés kérdésében nincs semmi tisztázni való. A trónt az 1923. szeptember 6-án született trónörökös foglalja el. Jogi szempontból nem kétséges ez a pont, azonban az alkotmányos átmenet kérdése körül még nem tisztázott a helyzet. A trónörökös csak 11 éves és az alkotmány előírja, hogy nagykorúságáig háromtagú kormányzótanács kell, hogy átvégye a hatalom gyakorlását. Ennél a kérdésnél azután az alkotmány rendelkezései nem világosak, éppen ezért határozott zavar mutatkozik. Nincs intézkedés ugyanis arról, hogy miképpen kell összeállítani ezt a kormányzótanácsot, amelynek csak egyetlen tagja előre meghatározott személyiség és ez a királyné. A másik két tagról nem intézkedik az alkotmány és így két különálló vélemény alakult ki mérvadó körökben. Az egyik vélemény szerint — a fennálló helyzetre való tekintettel — a királynénak kell kinevezni a két régenst, a másik álláspont szerint azonban a kérdés eldöntése minisztertanács hatáskörébe tartozik, mert az uralkodó külföldi utazása esetén a királyi hatalom a minisztertanácsra száll át.

Belgrádból jelentik a késő éjszakai órákban:

A jugoszláv minisztertanács állandóan ülészik. Az éjszaka legnagyobb eseménye az volt, hogy Péter trónörökös királlyá proklamálták. Az új uralkodó a napokban tér vissza hazájába Angliából. Ugyancsak a mai éjszaka folyamán felbontották Sándor király végrendeletét. Holnap, azaz szerdán már sor kerül a régens kijelölésére.

A merénylet halála Párisban

Párisban leírhatatlan megdöbbenései fogadták a történeteket, amelyeket este fél 7 órakor a L'Intransigeant és a Paris Soir különkiadása hozott a közönség tudomására. A képviselőház folyosóin is nagy izgalom uralkodott, a képviselők, akik nagy politikai jelentőséget tulajdonítottak Sándor király párisi látogatásának, lesujtva vették tudomásul a tragédia híret. A párisi városháza nagyban folytatták az előkészületeket a jugoszláv uralkodó fogadtatására, amikor megérkezett a vilámcsapásként ható hír, amely nyomában végtetett az előkészületeknek.

A merényletről a „Paris Soir” különkiadása azt jelenti, hogy tíz merénylő volt, kilencnek azonban sikerült elmenekülnie. A L'Intransigeant szerint azonban csak ketten voltak a merénylők, Kalemén társának azonban a zürichvárosban sikerült elmenekülnie. A lövések eldördülése után a lovasrendőrök valóságos rohamot intéztek az autó körül álló tömeg ellen és többen megsebesültek. Az egyik sebesült asszony haldoklik, alig hiszik, hogy megéri a reggelt.

Éjszaka egy óraker jelentik Párisból:

A francia kormány az események után nyomában minisztertanácsot tartott, majd hivatalosan értesítette a gyilkosságról a jugoszláv kormányt.

A kormány egy hónapi gyászt rendelt el a hadseregben és a tengerészetben,

a zászlókat félárbóca eresztették. Barthounak nemzeti temetést rendeznek. Lebrun köztársasági elnök és Herriot nyomában Marseilleba utaztak.

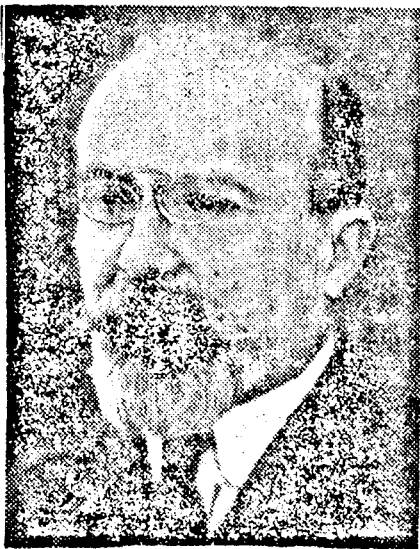
Franciaország részvételtjes figyelmé Mariora királyné felé irányult és izgalommal várták, hol éri a tragédia híre a királynét. A jugoszláv királyné Dijon felé utazott, itt kellett volna találkoznia a Marseilleből érkező királyi férjével. A késő éjszakai jelentések arról számolnak be, hogy a királyné Besancon állomáson tudta meg a gyilkosság híret, itteni időszámítás szerint este 8 óra 26 perckor. Nyomban leszállt a vonatról és reggelig a városban maradt, majd a kora reggeli vonattal utazik Marseillebe, ahol megtették az előkészületeket a gyászünnepekre. Sándor király holttestét a

„Dobrovnik” jugoszláv hadihajóra szállítják, amely Franciaországba vitte az uralkodót. Ugyanaz a csatahajó szállítja haza Jugoszlávia halott királyát.

A Havas-ügynökség jelentése szerint a gyilkos merényletben legalább tíz ember vett részt.

Jugoszlávia egyelőre lezárta a telefonforgalmat a külfölddel, egyetlen jugoszláv város sem kapcsol külfölddel.

Doumergue ma táviratot intézett a jugoszláv miniszterelnökhöz és a francia kormány nevében mély részvétét fejezte ki a mélyen sujtott jugoszláv nemzetnek. Marseillei jelentés szerint a halott királyt a prefektúra nagytermében ravatalozták fel. Sándor király mellén a becsületrend nagyszalagja pihen. A prefektúra nagyterme fényárban uszik és előkelő hivatalos személyiségek állanak a ravatal mellett. A terem egyik sarkában Sándor király egyik inasa zokog hangosan.

BARTHOU †

Hivatalos jelentés szerint Sándor király merénylője két revolvert szorongatott kezében, amikor áttörte a kordont. Az egyik rendőr észrevette a merénylő szándékát, elébe ve-

A marseillei merénylet belpolitikai hatása az országban

Bucurestiből jelentik a késő éjszakai órákban: Inculet belügyminiszter körtáviratot intézett a prefektusokhoz és értesítette őket a tragikus eseményről. Elrendelte a belügyminiszter, hogy az összes középületekre gyászlobogót tűzzenek ki.

A marseillei eseményeknek a belpolitikában is mutatkozott hatása. Tatarescu miniszterelnök és Titulescu külügyminiszter tárgyalásai eredményeképpen Titulescu közölte, hogy a szerdai nap folyamán adja meg válaszáat arra nézve, elvállalja-e az új Tatarescu-kormányban a külügyi tárcát. A jugoszláv események következtében

a külügyminiszter már ma éjszaka közölte, hogy újra átveszi tárcáját és még a mai éjszaka folyamán le is tette az esküt Sinaiban.

Bécsből jelentik: A lapok különkiadásban számoltak be a marseillei eseményekről. A bécsi rádió nyomában megszakitotta vidám előadását és komoly zenét és előadást közvetített.

Az osztrák fővárosban mélyeséges megdöbbenést váltott ki a marseillei tragédia híre. A lapok különkiadásban számoltak be az eseményekről, majd az esti órákban teljesen ellenőrizhetetlen forrásból ugyan, de igen konkrét formában

tette magát, a merénylő azonban, mielőtt ebben megakadályozhatták volna, keresztülötötte a rendőrt és valósággal átgázolt ennek teste fölött. Zsebében, miután a király kíséretében lévő ezredes kardjával lesujtotta és így ártalmatlanná tette, megmotozásakor egy bombát is találtak. A rendőrség az irányban nyomoz, hogy vajon egyedül dolgozott-e a merénylő. Biztosan azonban egyelőre nem lehet tudni, mert a merénylő halála pillanatáig önkivületi állapotban volt.

A késő éjszakai órákban a lyoni rádióállomás közölte, hogy Zágrábban az esti órákban terjedt el a királygyilkosság híre, amely mély megdöbbenést keltett.

A szórakozóhelyeket nyomban bezárták, a zenét mindenütt beszüntették. A jugoszláv-osztrák határt este hét óraker lezárták.

Londonból jelentik: A marseillei királygyilkosság híre futótüzként terjedt el az angol fővárosban. A párisi angol nagykövét értesítette először kormányát az eseményekről. Általános részvét nyilvánult meg a 11 éves trónörökös iránt, aki jelenleg az egyik angiai középiskola tanulója. A jugoszláv trónörökös kiméletből még nem értesítették atyja tragikus haláláról. Londoni hivatalos körök szerint az események nemcsak Jugoszlávia belső életében, hanem a nemzetközi politikában is változásokat idézhetnek elő.

Londoni éjszakai jelentések szerint

Belgrádban titkolják a királygyilkosságot, a lapoknak megtiltották, hogy az eseményről a közönségnek beszámoljanak.

A kávéházak, mozik, színházak és szórakozóhelyek késő estig még nyitva voltak és zene szólt Belgrádban. Csak a minisztériumokban észlelhető nagy izgalom. Este nyolc óraker a hatóságok beszüntették a távbeszélő-forgalmat Jugoszlávia és a külföld között.

Károly királyt értesítették a merényletről

Bucurestiből jelentik: A marseillei tragédia híre nagy izgalmat keltett a fővárosban. A Rador távirati-iroda tíz perccel a merénylet megtörténte után kapta meg a híradást, majd nyomában felhívta telefonon a sinaiai királyi palotát és értesítette Károly királyt a történetekről.

Az uralkodó mély megdöbbenéssel vette tudomásul sógora tragikus halálát. A Rador ezután Tatarescu miniszterelnököt és Titulescu külügyminisztert értesítette a történetekről. A fővárosi lapok három rendkívüli kiadásban tudatták Bucuresti közönségével az eseményeket. A főváros lakossága még a késő éjszakai órákban is az uccán tartózkodott és izgalommal várta a híreket.

futótüzként terjedt el a híre annak, hogy Zágrábban kitört a forradalom.

A hír szerint a horvát fővárosban patakokban ömlik a vér, elkecseregett harcok folynak és az összeütközések valóságos harcokká fejlődtek. Ez a hír teljesen ellenőrizhetetlen és aligha származhat megbízható forrásból, mert hiszen a telefonforgalom és a távirószolgálat Jugoszláviával Ausztria felé is megszakadt.

A jugoszláv kormány fél 9 óraker adta ki utolsó jelentését, amikor is teljes nyugalomról számol be. Az utolsó telefonbeszélgetések során Bécsből beszéltek Zágrábbal és itt hivatalos helyen ugy nyilatkoztak, hogy a városban teljes a nyugalom. Beavatottak azonban arról beszélnek, hogy

CORSO-mozgó! Ma ufóljára!
5, negyed 8, negyed 10 óraker!
ZSUZI VAGYOK!
LILIAN HARVEY

Holnap premier!

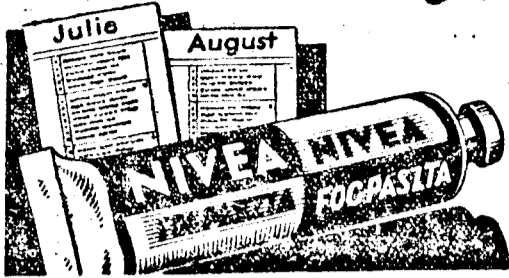
Budapesten 4 mozi játszotta egyszerre a legnépszerűbb szíatók fíjmjét

Gustav Fröhlich Paul Kemp
Adele Sandrock Luise Ullrich

A MESEBELI HERCEG

Jegyelövétel mátol!

2 hónapig körülbelül 2 X naponta

.....leiert egy tökéletes fogapolást végezhet. Mert Nivea fogpaszta—lág, könnyen habzó, egészen csodás ízű — ápolja fogait, egyuttal kiméli azokat és leheletét tisztává és üdévé teszi. Csak elsőrangú nyersanyagok...
Beiersdorf & Co. S. A. R., Braşov

Lei
99.

valószínűnek látszik, miszerint szerb komitácik bosszuhadjaratot indítanak a horvátok ellen és így az éjszaka folyamán valóban kilátás lehet súlyos és véres összeütközésekre, mert a horvátok nem fogják tétlenül nézni a támadást. Belgrádból azt a hírt is erélyesen cáfolják, mintha részleges mozgósítást rendeltek el és különböző csapatmozdulatok történtek volna.

Prágából jelentik: A cseh nemzeti tanács ülést tartott, amikor a minisztérium sajtóirodája közölte a marseillei tragédiát, a nemzeti tanács azonnal félbeszakította az ülést és az elnök a cseh nép nevében megilletődve mély részvétüknek adott kifejezést.

Párisból jelentik: A minisztertanács egy napos nemzeti gyászt rendelt el, továbbá egy hónapig pedig Franciaországban nyilvános ünnepeket nem rendezhetnek.

Párisi jelentések szerint a külügyi tárca vezetését egyelőre Doumergue vette át, Mariora királyné állítólag Baselben értesült királyi férje meggyilkolásáról és nyomban Párisba utazott, ahol fiával, Jugoszlávia ifjú királyával találkozik.

Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok egész területén megdöbbenést keltett a marseillei események híre. Politikai körökben Ferdinánd egykori osztrák-magyar trónörökös meggyilkolásával hasonlítják össze a marseillei királygyilkosságot. Hull külügyminiszter részvétkábelt küldött a francia és jugoszláv kormányoknak. A Fehér Házban lemondották a mára kitűzött fogadást.

Párisból jelentik: A jugoszláv követségen számos diplomata tett részvétlátogatást és írta alá a részvétet.

Londonból jelentik: Sándor király halálának híre hivatalos körökben leirhatatlan megdöbbenést keltett. A Reuter-iroda hivatalos híradása szerint a londoni hivatalos körök épp úgy, mint a londoni olasz körök mélységesen megrendülten vették tudomásul a királygyilkosságot. Sándor királyt nemcsak, mint embert, de mint politikust is nagyra becsülték. Általában nem hiszik, hogy a merénylet érintene Jugoszlávia külpolitikai vonalvezetését. Marseilleből érkező újabb jelentések részletesen beszámolnak Sándor király utolsó perceiről.

Rómából jelentik: Az olasz fővárosban izgalommal tárgyalják a történeteket. A lapok különkiadásban adták tudtul a közönségnek a marseillei eseményeket. Olasz politikai körök szerint

a merénylet súlyosan befolyásolta az európai politika jövő kialakulását.

A Rómában tartózkodó külföldi lap tudósítók utasítást kaptak lapjaiktól arra, hogy haladéktalanul utazzanak Belgrádba s figyeljék az események további kialakulását.

Sándor király élettörténete

Sándor, Jugoszlávia király, Karagyorgyevics Péter király és Zorka (Aurora) montenegrói hercegnő ifjabbik fia, született 1883. december 17-én Cetinijében. Eleinte a montenegrói udvarban nevelkedett. Tanulmányait György bátyjával együtt Szentpéterváron kezdte. Amikor atyját 1903. június 15-én Szerbia királyává választották, Sándor is Belgrádba jött. Itt szerb tanárok vezetése alatt elvégezte középiskolai tanulmányait, utána államtudományi képzettséget szerzett. *Bátyja, György herceg 1909. március 25-én lemondott trónigényéről, amit ugyane hó 27-én a koronatanács, 28-án pedig az országgyűlés is elfogadott. Így lett Sándor a trónörökös.* Ezután minden érdeklődése a hadsereg felé irányult. Az első Balkán-háború kitérésakor az első szerb hadsereg főparancsnokságát vette át. Ezzel a sereggel vívta ki első nagy győzelmét Kumanovonál. Atyja betegeskedése folytán 1914. június 24-én régens lett. Az osztrák-magyar monarchia hadüzenete után átvette a

szerb hadsereg főparancsnokságát. Az 1915-iki szerb vereség után atyjával együtt elmenekült. A következő évben Szalonikibe ment a szerb hadsereg maradványával és itt 1916. augusztus 29-én összeesküvő tisztek merényletet követtek el ellene. A háború befejezése után a jugoszláv királyság régense lett. Péter halálakor pedig (1921. augusztus 16-án) királlyá kiáltották ki. 1922. június 8-án vette feleségül I. Ferdinánd román király leányát, *Máriát*. Ebből a házasságból született 1923-ban Péter trónörökös, majd pedig később Tomislav és András. Sándor király 1929. január 6-án az alkotmányt hatályon kívül helyezte, egyidejűleg az 1927. november 11-én összehívott szkupstinát feloszlatta. A kormány élére Zsifkovics hadosztálytábornokot állította. Másfél esztendővel ez-

Hogyan került trónra a Karagyorgyevics-dinasztia

A jelenlegi uralkodó-családnak, a Karagyorgyevicseknek elődje az Obrenovics-család volt, amelynek utolsó férifisariját — akit szintén Sándornak hívták — valamint feleségét, Draga királynét 1903. június 11-én, Urnapjának éjszakáján a belgrádi királyi kastélyban megölték. A merényletet a hadseregben szőtt összeesküvés készítette elő. Az akkori borzalmastettről, amely a mostanihoz hasonló világszenzáció volt, az *Aradi Közlöny* 1903. június 12-iki száma az alábbi részleteket közölte:

Belgrád, 1903. június 11. Éjjel két és három óra között fellegyverzett tisztek megröghanták az alvó királyi párt és megölték őket, mint a királyné testvérbátyját, Lunyevics hadnagyot. Markovits Cincar miniszterelnököt, akit a király hű emberének tartottak, szintén meggyilkolták. Megölték továbbá a királyi őrség két tagját. Az összeesküvők úgy rendelkeztek, hogy a házakat fellobogózzák, mert a királygyilkosságot népítéletnek tekintették. Ugyanis Sándor és felesége a hadsereg akarata ellenére ült a trónon és súlyos helyzetbe sodorták Szerbiát.

Az összeesküvést hónapokon keresztül készítette elő a hadsereg, a vezérkar is be volt avatva, mert mindenki tisztában volt azzal, hogy a könnyelmű életmódot folytató királyi pár uralma alatt Szerbia könnyen elveszítheti önállóságát.

A királydráma következtében az Obrenovics-család uralma Szerbiában megszűnt és jogutódja, a Karagyorgyevics-család került az ország élére. Ugyanis a Karagyorgyevics-családot az Obrenovicsok taszították le a trónról és jogtalanul ültek Szerbia trónján. Karagyorgyevics Péter és fia, Sándor, valamint György, külföldön éltek és Péter egyik öse Arad megye egyik kis községében, nem messze Baia de Cristól, mint egyszerű postamester működött, de azért családi kuriájában lakott.

Hétfőn kerül sor a régens-tanács kinevezésére

Az *Aradi Közlöny* bécsi tudósítójának telefonjelentése éjszaka 3 órakor

Belgrádból jelentik: Tizenegy óra tájban ismét megnyílt a telefonforgalom a külfölddel. Az országban teljes rend és nyugalom uralkodik és főként Horvátországban fogadták mély megdöbbenéssel a történeteket, annál is inkább, miután megérkezett a jelentés arról, hogy a gyilkos horvát származású. Ma éjszaka Péter trónörökös II. Péter néven királlyá proklamáltak. A régens tanács összeállítása kérdésében hétfőn dönt a szkupstina és a szenátus együttes ülésén. A jugoszláv alkotmány 41-ik szakasza értelmében erre csak akkor kerül sor, ha a király végrendeletében nem nevezte ki a

előtt azonban új választójog alapján Sándor király visszaállította a parlamenti rendszert Jugoszláviában. Sándor király 1931. decemberében Párisba utazott, ahol nagy pompával fogadták, majd 1933-ban vette kezébe az aktív politikai irányítást, ekkor tette meg a híres balkánj utját: II. Károly királyt látogatta meg Bucurestiben, Kemal pasát Ankarában és Boris bolgár cárt Várnában.

Louis Barthou 1862—1934

Párisból jelentik: Nagy előkészületek folynak Barthou külügyminiszter temetésére. Barthou Louis 1862. augusztus 23-ikán született, tehát 72 éves korában ölte meg a gyilkos golyó. Pályáját mint ügyvéd kezdte, majd politikai pályára lépett, 1889-ben választották be először Franciaország parlamentjébe és azóta állandóan képviseli ugyanazt a kerületet a francia Kamarában, 1894-ben, 32 éves korában lett először miniszter, először a közmunkaügyi, majd a hadügyi tárca vezetését vette át. 1934. februárjában külügyminiszter lett. Még 1918. májusában választották meg a Francia Tudományos Akadémia halhatatlanjai sorába. Több jogi és történelmi szakmunka szerzője. Barthou a háború kitörése előtt nagy propagandát folytatott a hároméves katonai szolgálat bevezetése érdekében Franciaországban.

Louis Barthou 1913-ban volt Franciaország miniszterelnöke és 1922-ben a jóvátételei bizottság elnökévé nevezték ki.

Szerbia új kormánya külföldről hívta haza a Karagyorgyevics-családot és királlyá kiáltották ki a már akkor is öreg és betegeskedő Pétert. A trónörökös György herceg lett, aki azonban néhány év múlva súlyos beteggé vált és lemondott trónigényéről, amely után a parlament Sándort jelölte ki trónörökösnek. A világháború alatt a Karagyorgyevics-család tagjai sok viszontagságon mentek keresztül, amikor a központi hatalmak elfoglalták Szerbiát, a család minden tagja külföldre menekült, egy ideig Olasz, majd Franciaországban tartózkodtak és az 1918-ban megkötött fegyverszünet kihirdetése után visszatértek Jugoszlávia fővárosába. Péter királyt nagyon megviselték a háború izgalmai, súlyos asztmája még inkább erősödött és néhány év múlva meghalt.

Akkor került trónra Sándor király, aki most Marseilleben tragikus körülmények között fejezte be életét.

régensket. Jugoszláv politikai körökben egyik régensként Pál herceget kombinálják.

Lapzárta előtt jelentik Párisból: A francia rendőrhatalóságok megállapították, hogy a merénylő nem szerepel azoknak a gyanús személyeknek lajstromában, akiknek névsorát a rendőrség Sándor király elutazása előtt a francia rendőrségeknek elküldött. Messzemenő óvintézkedések történtek, egyenruhás és polgári rendőrök légiója vonult fel és kétszáz gyanús személy fényképét és személyleírását kapták meg. Marseilleben rendkívül szigorú ellenőrzés alá vonták a szállodák vendégeit.

Hitler beszéde

a német birodalom téli inség-
akciójáról

Felhívás a világ valamennyi németéhez a kölcsönös segélynyújtással kapcsolatban

Berlinből jelentik: A Kroll-operában ma délben nagygyűlést tartottak, amelyen a téli inségakciót beszélték meg. A nagygyűlésen elsőnek G ö b b e l s beszélt, majd Hitler lépett a szószékre és a következőket mondotta:

— Mint ahogy az egyén életében magától értetődik, hogy a gyermekek segítik az öreg szülőket, ugyanígy a nemzetnek azok mellé kell állni, akik saját erejükből nem képesek megélni. Itt főleg a felső tizezreknek és a jobb módúaknak kell majd áldozatokat hozni. A gazdagoknak nemcsak nagyobb élvezeti lehetőségeik vannak, hanem nagyobb kötelességeik is. Ha minden német áldozatokkal járul hozzá a népközösség fenntartásához, csak akkor beszélhetünk arcpírulás nélkül az egységes német népről. Olyan időkben, amikor egy nemzetközi klikk gazdaságilag meg akarja semmisíteni Németországot, a világ valamennyi németének kölcsönös segélynyújtással kell áldozni a nép szétszakíthatatlan kapcsolatáért.

A vezérkancellár nagyszabású beszédét óriási tömeg hallgatta végig.

Borzalmas erővel lángolt fel újra a spanyol forradalom

Állítólag Kun Béla szervezi a spanyol forradalmat — Minden városban vérfürdőket rendeznek a forradalmárok — Asszonyokat és gyermekeket gyilkol le a felázított tömeg

Madridból jelentik: Tegnap este egész Spanyolországban újra fellángolt a forradalom. Véres uccai harcok folynak az összes spanyol városokban a katonaság és munkásság között. Valladolidban a szocialisták és anarchista szindikalisták több helyen kitűzték a vörös lobogót, a polgármestert és a város vezetését foglyul ejtették.

Citában a munkások felrobbantották a gázgyár tartályait.

A kormány az események hírére kedden reggel elrendelte az egész ország területén a mozgósítást. Attól tartanak, hogy az országban éhínség tör ki, mert a forgalom teljes szünetelése folytán a városokat már harmadik napja nem tudják élelmiszerekkel ellátni. A forradalmárok titkos rádióleadója a forradalomhoz való csatlakozásra hívta fel a polgárságot. A felhívás sok helyen sikerrel járt, így Madridban a polgári gárda egyrésze átpártolt a munkásokhoz, a gárda egy másik része pedig letette a fegyvert.

A munkások az egész országban vad dühvel járnak el a templomok és kolostorok ellen. Saragóban, Alicanában és még néhány városban felgyújtották a templomokat, a foglyul ejtett papokat pedig

megkötözték, leütötték retroiummal és felgyújtották.

Azana, aki szombaton megalakította a független katalán kormányt és akit vasárnap letartóztattak, megszökött a fogságból és kormányának két tagjával repülőgépen Franciaországba menekült. A Reuter-iroda jelentése szerint Asturiában a munkások felrobbantották egy katonai csapat szállító autószoftot, a halottak száma ötven.

A helyzet óráról-óra sulyosabbá válik.

Sok helyen a szabadelvű polgárság csatlakozik a forradalmárokhoz. Barcelonában az ifjú katalán gárda öt vezetőjét kivégezték. A barcelonai helyőrség két magasrangú tisztjét Madridba szállították, ahol főbelőtték őket. A spanyol kikötőket elzárták, a kikötőkbe érkezett hajók utasait nem engedik partraszállni.

Egy Valencia melletti faluban a munkások felrobbantották a katonai laktanyát, foglyul ejtették a helyőrséget és több tisztet agyonlőttek. Valenciában a munkások elfoglalták az árvalházat és

Életmentő harisnyák

Két amerikai egy pár harisnyának köszönheti életét

Fenti cím alatt tragikomikus esetet jelentenek Newyorkból. Itt adjuk a jelentést:

Két amerikai fiatalember egy pár selyemharisnyának köszönheti életét. Dr. Hopkins és Mr. Brandshaw Illinois-állambeli lakosok csónakkirándulásra mentek a Budaschsee-ra. A hullámok felfordították a csónakot

és a két uszni nem tudó kiránduló halálát lelta volna a tengerben, ha Miss Folkard a segítségükre nem siet. A leány a partról látta a történeteket, csónakba szállt és a fuldoklók segítségére evezett. Amikor a közelükbe ért, levette harisnyáit, összekötötte őket és mentőkötélként dobta feléjük.

A harisnyák segítségével sikerült is a csónakba huzni a fiatalembereket.

Az életmentő harisnyák felett nagy vita indult meg szakkörökben. S megállapítást nyert, hogy a szóbanforgó harisnyák — természetes selyemből készültek. Ezáltal bebizonyítást nyert, hogy a valódi selyem — természetes selyem s az ilyenből készült áru sokkal finomabb és tartósabb, mint a többi.

S itt le kell szögezni, hogy hasonló, természetes selyemből készült, elegáns, finom és tartós harisnyák most készülnek belföldön. Egyetlen gyár készíti őket. Közelebbi felvilágosításokat lapunk holnapi számában találunk olvasóink.

nak erősítéseket kellett ide küldenie. Barcelonában sem javult a helyzet, bár ismét kétezer függetlenségit tartóztattak le. A várostól északra a vasúti forgalom megakadt. A munkát nem tudták ma sem megkezdeni.

Bécsből jelentik: A Stunde madridi táviratot közöl, hogy meg nem erősített hírek szerint a spanyolországi forradalmi akciót a munkásság részéről

Kun Béla, a magyarországi kommunizmus volt vezére intézi.

A ma déli lapokból kitűnik, hogy Valencia tartomány

több községében a forradalmár kommunis-
ták kikiáltották a proletárdiktatúrát.

Az olasz-jugoszláv megegyezés

Az olasz diplomácia békefeltételei

Rómából jelentik: A félhivatalos Giornale d'Italia hosszabb cikkben foglalkozik Mussolini miniszterelnök szombati beszédével és azt írja, hogy a Duce újra tanúbizonyságát szolgáltatotta a megegyezésre való készségének Jugoszlávia iránt. A megegyezéshez a lap szerint a diplomáciai körök a következő feltételeket fűzik hozzá:

— A jugoszláv kormány bizonyítsa be, hogy békülési szándékai komolyak, lojálisak és gondoskodik arról, hogy a jugoszláv közelemény tiszteltben tartsa Olaszország nemzeti becsületét és a jugoszláv kormány oszlassa fel azokat a szervezeteket, amelyek tevékenysége alkalmas arra, hogy megzavarja a két nép között tervbevett jóviszony kialakulását. Ezen szervezetek közé tartozik elsősorban a Narodna Obrana és az olasz határvidékről Jugoszláviába menekült szlovén emigránsok szövetsége.

CENTRAL: 5, 7½ és 9¼ órákor

Szivek szimfóniája

(Leise flehen meine Lieder)

Eggert Márta Hans Járny

SELECT: 5, 7½ és 9¼ órákor

Az utolsó éjszaka!

Joan Crawford Gary Cooper

Jön: CSODABAR (Wonder Bar)

Herezeg Géza világhírű operettje. Fősze-

replői: Dolores del Rio, Al Jolson, Kay

Francis, Ricardo Cortez.

állítólag több gyermeket megölték. Tegnap gépfegyvertűz alá vették a forradalmárok a valenciai katedrális, hat papot és nyolc apácát kivégeztek.

Madridból jelentik: A spanyol helyzet egyre sulyosabbá válik. A kormány minden rendelkezésre álló fegyveres erőt mozgósított a felkelés leverésére. Mozdosították a vasutasokat és kihirdették, hogy tekintettel az ostromállapotra, azokat,

akik megtagadják az engedelmességet, halállal büntetik.

A vasúti forgalom helyreállítására főleg csapatcsatlakozások céljaira van szüksége a kormánynak, ezenkívül azonban sulyos nehézségekbe ütközik Madrid élelmiszerellátása is. A spanyol fővárosban az éjszaka és a mai nap folyamán minduntalan fegyveres összeütközések voltak. A felkelők megtámadtak több középületet és

az uccai harcokban már gépfegyvereket is használtak.

Különösen kritikus volt a helyzet a madridi főpostán, amelyet a felkelők gépfegyvertűz alá vettek és végigsöpörték azokat a helyiségeket is, amelyekben a külföldi újságírók tartózkodtak, akik telefonösszeköttetésekre vártak. Az újságírókat katonaság mentette ki szorongatott helyzetükből. Ma egyébként a kormány az összes külföldi lapokat kitiltotta az országból. A hadbírósg ma összeült, hogy a letartóztatott felkelők fölött ítélkezzenek.

Vidéken a helyzet még sokkal veszélyesebb, mint Madridban.

Bilbao városát a kormánycsapatoknak sikerült ugyan visszafoglalni a felkelőktől, a környéken azonban annál nagyobb hévvel lángolt fel a felkelés, amelynek kommunista jellege van. Bilbaóban felgyújtottak egy templomot, amely teli volt műkincsekkel és a 16. században épült. A környéken több templomot és zárdát gyújtottak fel, néhány papot megölték. Oviedo városát a kormánycsapatok megszállták.

Granadában az éjszaka folyamán többórás tüzharc volt a felkelők és a kormánycsapatok között, amelyben rengetegen elesetek.

Többszázan megsebesültek. San Sebastianban is megütköztek a felkelők a katonai csapatokkal. Asturiában a hegyekbe menekült lázadók többször megtámadták a katonaságot, úgyhogy a kormány-

HIREK

— **IDÓPROGNÓZIS:** Mérsékelt légáramlással változó felhőzet és kevés eső várható. A hőmérséklet kissé csökken.

— **Károly király születésnapja.** Bucurestiből jelentik: Kedden, október 16-án, II. Károly király születése napja alkalmából a kormány tagjai Sinaiába utaznak és ott részt vesznek a kolostorban tartandó Te Deum-on, majd pedig vendégként megjelennek az uralkodó tiszteletére adott ebéden. A király születésnapján egyébként az egész országban istentiszteleteket tartanak.

— **Sulyos Fuad király állapota.** Kairóból jelentik: Fuad király betegsége súlyosbodott. Ma egy berlini és egy római orvostanárt hívtak a nagybeteg egyiptomi királyhoz. A meghívót táviratilag küldték el és valószínűnek tartják, hogy az orvostanárok repülőgépen sietnek Fuad király betegágyához.

— **Dr. Ursu János Bucurestibe utazott.** Ursu János dr. interimár-bizottsági elnök kedden délután a gyorsvonattal Bucurestibe utazott, hogy résztvehessen a Legfelsőbb Technikai Bizottságnak az aradi villanygyár szerződésének meghosszabbítása ügyében összehívott ülésén.

— **Új rendelet a kompenzációs engedélyekről.** Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében azon kompenzációs kiviteli engedélyek, amelyek szeptember 20-án jártak volna le, továbbra is érvényben maradnak, abban az esetben, ha az exportőrök bizonyítani tudják, hogy a szóban levő árut szeptember 20-ig vaggonba rakták.

— **November 15-én megkezdődik a premilitáris katonai kiképzés.** Bucurestiből jelentik: A premilitáris katonai kiképzésről szóló törvény értelmében a 18, 19 és 20 éves ifjak kiképzését november 15-én megkezdik.

— **Ausztria kicseréli római követét.** Bécsből jelentik: Ausztria kicseréli római követét. Az új római osztrák követ Vollgruber lesz, akinek kinevezését már bemutatták az olasz kormányának és Viktor Emánuel királynak. Az olaszok elfogadták az új osztrák követet és így Vollgruber néhány nap múlva bemutatkozik Rómában.

— **Gömbös vasárnap utazik Varsóba.** Budapestről jelentik: A délutáni lapok értesítése szerint Gömbös Gyula magyar miniszterelnök vasárnap indul el Varsóba. Utjára Besseney Takács György követségi tanácsos, a külügyminisztérium politikai osztályának vezetője és személyi titkára, Petneházy Antal kíséri el. A magyar kormányelnök csak két napig marad Varsóban és onnan visszafelé jövet ellátogat Krakkóba is. Lengyelországból való visszatérése után csak néhány napot fog Budapesten tölteni, mert ismét tovább utazik Rómába. Kánya Kálmán külügyminiszter, aki jelenleg San Remóban tartózkodik, Rómában csatlakozik Gömböshöz és ő is részt vesz a Mussolinivel folytatandó megbeszéléseken.

— **A szovjet megerősíti a Balti tengeri hajóhadát.** Londonból jelentik: A „Daily Express” mai számában moszkvai tudósítást közöl, mely szerint a szovjet 750 millió aranyrubelt utalt ki a hadügyi népbiztosságnak a Balti tengeri hadihajóhad megerősítésére. A balti flottát hadihajókon kívül öt-ezer tengeri repülőgéppel is felszerelik. A nagyarányú tengeri fegyverkezést azzal indokolják meg, hogy Oroszország nyugati határai nem elég védettek és hadserege a keleti határon van lekötve.

— **A német birodalmi kultuszminiszter Budapesten.** Budapestről jelentik: Rust német birodalmi kultuszminiszter, aki néhány nap óta Budapesten tartózkodik, ma reggel Hóman Bálint magyar közoktatásügyi miniszter társaságában megtekintette az aquincumi ásatásokat és muzeumot, majd onnan Esztergomba rándult ki, ahol a bazilikában tett látogatást. Rust miniszter délután visszatért a magyar fővárosba, a Gellért-szállóban sajtófogadást tartott. Este Mackensen budapesti német követ adott diszvacsorát a miniszter tiszteletére. Rust holnap Debrecenbe utazik, ahol megtekinti a híres, régi kollégiumot, majd kirándul a Hortobágyra.

— **A CFR vezérigazgatósága körrendeletet adott ki, amelyben a külföldi utasok csomagjaira vonatkozólag intézkedik.** A rendelet szerint a személyipodgyászt — mint eddig — a vámhivataloknál vámozzák el. Vámentesek a román állampolgárok csomagjai, ha használt ruhákat tartalmaznak és nem többet, mint amennyire egy külföldi tartózkodásnál szükség mutatkozik. A külföldi utasok csomagjai, ha hasonlóképpen használt ruhaneműeket tartalmaznak, megfelelő mennyiségben, végül három napra való élelmiszer. A rendelkezés leszögezi, hogy 100 gramm dohány, vagy 100 cigaretta, vagy 20 szivar hozható be és vihető ki az országból vámentesen. Öngyújtók behozatala tilos. Ha valakinek öngyújtója van, amikor az országba érkezik, be kell jelentenie a vámhivatalnak, meg kell fizetnie a vámot, majd a legközelebbi monopóliumhivatalnál ki kell egyenlíteni az előírt illetékeket, aminek ellenében igazolványt kap. Csak ilyen igazolvány birtokában használható az öngyújtó.

— **A Budapestről érkezett „Filléres” vonat szerdán délután 3 óra 50 perckor indul vissza Aradról Budapestre.** A vonat déli 1 óra 1 perckor indul Timisoaráról és délután 3 órakor érkezik Aradra. Az utasokat az állomáson a menetjegyiroda megbízottai várják, akik kikézbessik az utleveleket. Tologás és az utlevelek idejében való átvétele végett ajánlatos, ha az utasok már délután fél 3-kor megjelennek az állomáson.

— **Az ilfovi törvényszék tárgyalja a „Faciá” merénylőinek ügyét.** Bucurestiből jelentik: A hadbíróság a „Faciá” című lap merénylőinek ügyében megállapította, hogy nem illetékes és ezért a dossziét áthelyezte az ilfovmegyei ügyészséghez.

Kézigránátokkal a farkasok ellen

Varsóból jelentik: Az orosz határ mentén óriási farkascordák jelentek meg, amelyek páni félelmet idéztek elő a lakosság körében. Az emberek még házaikból sem mernek kimozdulni, annyira félnak a szörnyű csordáktól. A lengyel határőrség most kézigránátos vadászokat rendez a farkasokra és ezzel a módszerrel már eddig is sikerült enyhíteni a veszedelmen s a lengyel határőrök többszáz ordast pusztítottak már el eddig is.

— **Áthelyezés.** Popa Gh., az aradi behajtási pénzügyigazgatóságon működő látványosság-adó osztály volt vezetője néhány nap múlva veszi át a nyugdíjosztály vezetését és az ő helyét Laza Vasile foglálja el.

— **Házasság.** Pollák Rózsika (Lipova) és Fischer Sándor (Arad) f. hó 7-én Lipován házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

10 száraz bükk, cser és gyertyán tűzifát
alkalmi olcsó árban vásárolhat
AUFRICHT - fátelen,
Cal. Vict. 1-2. Tel. 69. 4194

— **A város köztisztviselési viszonyai körül fejlődött ki a városvezetőség legutóbbi ülésén érdekes vita, amelynek során éppen a városi igazgatóság egyik irányítója részéről hangzott el az állítás, hogy Arad egyike a legelmaragottabb városoknak a köztisztviselés szempontjából és legfőbb ideje lenne, hogy a köztisztviselési célokra költségvetésileg felvett egymillió lejt eredményesen fordítsa a város a köztisztviselési problémáira. Reméljük, hogy a termékeny vitának meglesz a maga tényleges eredménye is.**

— **A legelőkelőbb newyorki filmszínházban:** a „Rivoli-Theatre”-ben Anna Sten legújabb filmje: a „Nana” 2 dolláros helyárral 8 hétig szaladt zsufolt házakkal.

— **Nyugdíjba vonul egy régi aradi városi tisztviselő.** Krámer János aradvárosi főtisztviselő, aki legutóbb az autobusüzemnekél töltött be bizalmi hivatali, amint megírtuk, nyugdíjaztatása iránt nyújtott be kérvényt Aradváros vezetőségéhez. Krámer János huszonhét éven át látta el hivatali teendőit Aradváros szolgálatában és akármilyen pozícióra állította a mindenkori városvezetőség bizalma, feladatainak a legteljesebb mértékben tett eleget. A városvezetőség kedden délelőtti ülésén tárgyalta Krámer János kérelmét és nyugdíjaztatása ügyét kedvezően bírálta el.

— **Miniszteri bizottság tanulmányozza a túlságosan nagy halálozási arány okát a Bánságban.** A kormány bizottságot nevezett ki, hogy a Bánságban a feltűnően nagy halálozási arányszám okát tanulmányozza. Statisztikai tanulmányok szerint itt a románság népesedési száma esőkként van a többi népek adataihoz viszonyítva. Így történik azután, hogy szaporulat helyett általános apadás volt az utóbbi években a Bánságban és pedig a közrebocsátott adatok alapján Caransebes, Lipova, Lugoj, Oravica, Orsova, Resita és Timisoara városokban. Különösen Lugoj és Timisoara apadása szembeötlő. Elszórtan más városokban és megyékben is mutatkozik apadás az ország területén, így Aradon, Belényesen, Oradeán, Cernăuțiában, Suceaván és Kisenevben. Az erdélyi kisebb városokban állandó szaporulatról lehet beszélni. A népesség apadásának okát a halálozási arány emelkedésén túl a születések és házasságok számának csökkenésében is kell keresni.

— **Szabadiábra helyezték Schuller mérnököt.** Ma délután szabadiábra helyezték Schuller József timisoarai vegyész mérnököt, a timisoarai állami vegyvizsgáló intézet fővegyészét, akit — mint ismeretes — Friedmann Ignác aradi ügyvéd megtámadása miatt tartóztattak le. A mérnök — mint azt ma megírtuk — súlyosan megbetegedett a fogházban, úgy, hogy egészségi állapota szükségessé tette szabadiábra helyezését, ami ma megtörtént. Schuller még ma este hazautazott Timisoarara.

— **Kiváló középiskolai tanárok és tanárnők közreműködésével október 15-én nyílik meg Caba Viktor aradi tanár magán-középiskolája.** Caba tanár valóban házagnótló intézményt valósít meg akkor, amikor a magán-középiskolát felállítja, tekintve, hogy vannak igen sokan olyan szülők, akik jobban szeretik, ha gyermekeik magánúton végzi tanulmányait, vannak azonban olyan szülők is, akiknek gyermekeit már nem vették fel nyilvános iskolákba és a magániskolában taníttatja. A magániskolában egyébként továbbképző tanfolyamok, délelőtti, délutáni és esti kurzusok, román, francia, angol, német és olasz nyelvtanítás, gépírás, könyvelői tanfolyamok és természetesen ezeken kívül a rendes osztályok tanítása. Érdeklődni lehet a Str. Nicu Filipescu 29. szám alatt. A tanítási év a magániskolában október 15-én kezdődik.

— **A Mosózv-telepi Szociális Misszió Szervezet szegényeinek segélyezésére f. hó 14-én, vasárnap este 6 órai kezdettel táncmulatságot rendez a városligeti lövölde helyiségében. Jelvény megváltása kötelező.**

A lochness-i szörny szürke foka

A Londonban ülésező nemzetközi tudományos értekezlet tagjai megtekintették azt a mozgóképet, amelyet nemrég Fraser kapitány vett fel a rejtélyes lochnessi szörnyetegről. A jelenlévő természettudósok egyhangúan megállapították, hogy az állítólagos csodaszörny, amelynek rejtélye olyan sokáig izgalomban tartotta a világot, nem egyéb, mint egy nagy foka, még pedig a szürke fókák fajából.

— **Érdekes statisztika a belföldi iparról.** Bucurestiből jelentik: Érdekes statisztikát közöl a „Tempo” a belföldi iparról. A lap szerint az országban összesen 3487 ipari vállalat működik. 39 milliárd 829 millió lej tőkével. A vállalatok több mint félmillió ikerős motorikus erőt használnak fel, 163,543 munkással rendelkeznek és havi 3 milliárd 12 millió 899 ezer lejt fizetnek ki alkalmazottaiknak. Majdnem 18 milliárd lejt értékű anyagot használnak fel és körülbelül 35 milliárd lejt árút gyártanak.

— **Gyomor- és bélbántalmak, hasüregbeli vérpangás, izgékonyosság, migrén, kimerültség, szédülés, szivszorulás, rémes álmok, idegösség, általános rosszullét a munkaképesség csökkenése sok esetben rövidesen megszűnnek, ha a beteg néhány napon át reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik.**

— **Ma az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

RÉNYI: Bulevardul Regina Maria.
KAIN: Piata Avram Iancu.
NIEDERMAYER: Piata Sf. Sava

Szőrmét legelőkelő-tesebben fest,
a legszebb színekben. Használt szőrmét felfrissít, vegyész mérnök vezetésével
„BERDAV”, Str. Numa Pom-
piliu 82-84. 3957

Asszonyok, lányok! A legújabb párisi módszer szerint **3 hónap alatt az arcápolást és az arcápoló szerek készítését** megtanulhatja **PILISINÉ** kozmetikában, modernebb gépekkel dolgozik. **Bul. Reg. Maria 15.** — A legújabb arcápolások.

— A város 5000 lejt szavazott meg a százéves aradi önkéntes tűzoltóegyesületnek. A városvezetés kedden tárgyalta az aradi önkéntes tűzoltóegyesület vezetőségének kérelmét, amelyben abból az alkalomból, hogy a nagymultú egyesület fennállásának századik évéhez érkezett el anyagi támogatást kért. A városvezetés 5000 lejt szavazott meg a jubiláló egyesület számára.

— Diszes album készül Aradon a városok kongresszusára. Ismeretes, hogy a közeljövőben a Romániai Városok Szövetsége Aradon rendezti meg országos kongresszusát. Ebből az alkalomból a városvezetés kezdeményezésére egy hivatalos szemlélyekből álló szerkesztő-bizottság alakult, melynek célja az, hogy Tripa Mihály városi gépüzemigazgató szakavatott irányítása mellett diszes kiállítású, képekkel illusztrált albumot állítson össze a vendég-városvezetők számára Arad valamennyi nevezetesebb iparvállalatáról, valamint a város egyes szebb részeitől. Az érdekes album a napokban hagyja el a sajtót.

— Bezárják a „Neptun” fürdőt. A bekövetkezett hűvös őszi időjárás aktuális tette a városvezetés számára a városi Neptun-strandfürdő kapuinak lezárását. Az interimár-bizottság kedden délelőtt úgy határozott, hogy a strandfürdőt bezárja és egyben biztonságba helyezi a vizen uszó fürdő-kosarakat is. A Neptun-strand ezévi bevételeinek és tiszta jövedelmének kimutatásait most állítják össze a város pénzügyi osztálya számára.

URANIA
Középeurópai premiért tart!
Bucuresti, Berlin, Bécs, Budapest előtt
EMIL ZOLA regénye, a
NANA
Főszerepben:
ANNA STEN.

— Az aradi háztulajdonosok szindikátusának felhívása. Értesülésünk szerint a pénzügyminisztérium f. év szeptember hó folyamán az 1933—1934. évi 20.000 lejen aluli összes házbérlőkönként már kiutalta és két-három hét alatt a 62.000 lejen aluli házbérlőkönként is folyósítva lesznek. Szindikátusunk azon tagjait, akik az 1933—1934. évre szóló házbérlőkönként mégsem kapták meg, jelentkezzenek az irodánkban: Str. Eminescu 28 szám alatt, hogy megreklamálhassuk a ki nem utalás okát. Az einökség.

— Asztma és szívbetegség, mell- és tüdőbaj, görvély- és angolkór, a bőr megbetegedései és furunkulózis eseteiben a mindig kellemes hatású természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja a gyomor és belek működését kitűnően szabályozza.

— Kereskedő, aludj nyugodtan! — fényreklámod éjjel is toborozza vevőidet. A sötétben még jobban kiemelkednek céged, neved vagy márkád világító betűi. Hogyan illeszti a modern kereskedő ügyesen a fényt üzletmenetének rendjébe: erre tanít meg a „Reklámélet”, Balogh Sándor kitűnően szerkesztett reklámszaklapja. Kiadóhivatal: Budapest, V., Bálvány-ucca 12.

3021 betű egy rizsszemen

Egy Homma nevű japán kaligrafus egy rizsszemre 3021 betűt írt ecsettel, anélkül, hogy nagyítóüveget használt volna.

— Intervju egy híres rákkutatóval. Ember a hid alatt, kabát a hidon. Hipip és Kukula a sportról, divat, időjárásjelentés, aktuális viccek, szatírák, humoreszkek, tréfás elbeszélések a „Figaro” ma reggel megjelent szenzációs kiadásában. Az ország legolcsóbb magyar nyelvű vicclapja. 8 oldal 2 lejt. Kapható a trafikokban, újságbódékban és rikkancsoknál.

— A zöld sugarak völgye. Venezuelában, a zöld sugarak völgyében járt egy magyar utazó, aki rendkívül érdekes és izgalmas kalandjairól pompás cikkben számol be a „Tolnai Világlapja” új számában. A népszerű képeslap rengeteg cikket, remek novellákat, folytatásos regényt és közel száz nagyszerű képet közöl.

— Nagy cigányok és hercegnők szerelme. Erről szól Porzolt Kálmán nagyon érdekes vizsgálata, amely a „Délbáb” új számában jelent meg. A közkezdvelt színházi képeslap remek budapesti és külföldi rádióműsorokat, pompás színházi beszámolókat, kitűnő filmrovatot, folytatásos regényt és egyfelvonásos szindarabot közöl.

Tatarescu és Titulescu tárgyalásai eredményre vezettek

Titulescu vállalja a külügyi tárcát. — Rövid időn belül a miniszterelnök megszünteti a cenzurát

Bucurestiből jelentik: A külügyminiszteri tárca betöltésére vonatkozólag úgy tegnap, mint ma, beható tanácskozások folytak. Miután Titulescu este hét órakor a királyi audienciáról távozott, újból Tatarescut kereste fel, akivel este fél tízig tárgyalt. A tanácskozás után a miniszterelnök jelent meg a királynál és a palotából kijövet, az újságíróknak a következőket mondotta:

— Kormányom nevében azt a legfőbb óhajtatásomat fejeztem ki Titulescu előtt, hogy vegye át kormányomban a külügyminiszteri tárca vezetését. Titulescu fenntartotta magának a jogot, hogy kérésre szerdán adja meg a választ. Szerdáig még különböző tárgyalásaink lesznek.

Rendkívül érdekes híradást közöl a Curentul mai száma a cenzurával kapcsolatban. A lap szerint tegnap Sinaiban a szalonkocsiban nagyobb újságíró-társaság kereste fel a miniszterelnököt. Az újságírók felsorolták a cenzurával kapcsolatos panaszait, amelyeket a miniszterelnök nagy megértéssel hallgatott végig. Végül is Tatarescu kijelentette, hogy közvetlenül érintkezést fog keresni a lapok főszerkesztőivel, akiket felvilágosít mindazokról a kérdésekről, amelyeknek a sajtóban való tárgyalása körültekintést és az illetékes tényezőkkel való állandó érintkezést igényel.

— A lapvezérekkel folytatott megbeszélés után, — mondotta a miniszterelnök, — bizonyosra vehetem, hogy a legrövidebb időn belül megszüntethetem a cenzurát.

Tatarescu és Titulescu között nincs nézeteltérés

Politikai körökben úgy tudják, hogy a cenzura megszüntetésére vonatkozólag Titulescu is felhívta az illetékes magas körök figyelmét arra nézve, hogy

a cenzura csak ideiglenes eszköz, de nem állandósulhat

és a cenzura alkalmazása nem kelt kedvező hangulatot ott, ahol külpolitikánknak éppen kedvező fogadtatásra volna szüksége.

Tatarescu és Titulescu tárgyalásai eredményre vezettek,

amennyiben a tegnapi megbeszélések a teljes megértés szellemében folytak le. Egyes ver-

ziók szerint Tatarescu tegnap azért utazott Bucurestibe, hogy jelen legyen Titulescu eskütételén. Ez azonban haladékos szöveg, mert Titulescu végleges választ csak szerdán adja meg. Előzőleg ugyanis a pártelnökökkel: Dinu Bratianuval és Mihalacheval akar találkozni. Tatarescu szerdán újból Sinaiba utazik. A miniszterelnökhöz közelálló körökben úgy tudják, hogy

Tatarescu és Titulescu között nincs nézeteltérés az ország külpolitikai irányára vonatkozólag

és ez az irányzat megfelel néhai Duca miniszterelnök elveinek is. Beavatottak bizonyosra veszik, hogy Titulescu és Savel Radulescu volt külügyi államtitkár szerdán leteszik az esküt.

Irott egyezmények

Az Adeverul szerint a miniszterelnök és Titulescu elvi megegyezést kötöttek és megállapították, hogy véleményük teljesen egyezik az uralkodóval is. A tanácskozások eredményeképpen irott egyezményekre is sor került, amelyben leszögezik mindegyik tényező tevékenységének határait a külpolitikában. A külpolitika vezérelveit természetesen továbbra is az összes tényezők együtt fogják meghatározni. Ez természetesen az ország tradicionális külpolitikája lesz. Megállapítja a lap, hogy az ország külpolitikájának megváltoztatásáról a legcsekélyebb mértékben sem volt szó. Az a megállapítás, amelyet az imént említettünk, leszögezi, hogy a helyzet Titulescuval kapcsolatban továbbra is az marad, mint az utóbbi hét év alatt az összes kormányok idején volt.

Súlyos ítéletet hozott a hadbíróóság

a timisoarai kommunista perben

Timisoara-ról jelentik: A timisoarai nagy kommunista perben ma hozott ítéletet a hadbíróóság. A napokig tartó vád- és védbeszédek után a bíróság a következő ítéleteket hozta:

Dudás Jánost 8 évre és 50 ezer lej pénzbírságra ítélte a hadbíróóság, Karácsony Márton 5 év és 10 ezer lej, Schön Márkus 10 év és 50 ezer lej, Éliás Sándor 5 év és 20 ezer lej, Adler József 5 év és 10 ezer lej, Heimer Médi 10 hónap és ezer lej, Kostyál Anna 3 év és 5 ezer lej, Eberling Gyula 5 év és 10 ezer lej, Rácz Mária és Szécsi Jánost távollétükben 10 évre és 50 ezer lej pénzbírságra ítélték, Maróczy Marigt 5 év és 30 ezer lej, Nyiri Magda 10 hónap és 5 ezer lej, Báthori Magda 2 év és fél év, Czövek Erzsébet 2 év és fél év és 5 ezer lej, Szloboda János 2 év és 3 ezer lej, Kovács János 2 év és 3 ezer lej, Mock Julianna 1 év és ezer lej, Birnstill János 1 év és ezer lej, Baga János 1 év, Kostyál Pityu és Mock Julis kiskorúakat négynégy évi javítóintézetre ítélte a hadbíróóság. A bíróság felmentette a tárgyalások alatt nagy szerepet játszó Wurmbrand Richardot. Az elítéltek a legfelsőbb hadbíróósághoz fellebbezték meg az ítéletet.

A Kulturpalotában

1934. október hó 18-án,
csütörtökön este 9 órakor

Szigeti József hangversenye Nikita de Magaloff

zongora kíséretével.

(Új műsorral.)

Jegyek: 4293

Sándor könyvkereskedésben.

URANIA

MA, szerdán 1/3, 5, 7 1/4, 9.30 órakor

Visszavonhatatlanul utolsó nap!
Diákoknak engedélyezve!

ESKIMO

Szereltem és kalandok az örök tél hazájában.

Rendezte: W. S. van DYKE.

Jön: ANNA STEN: NANA.

A Parcul Carol-ban levő ipari kiállítás tartama alatt a bucu-resti-i utazás a felébe kerül, ha ezenkívül igénybe veszi Románia és a főváros legnagyobb áruháza a **GALERIES LAFAYETTE** által nyújtott kedvezményeket, akkor még keres is mellette. — Egy látogatás Ont is meggyőzi.

336

Az adóban és a házbér problémája

Per egy aradi háztulajdonosnő és lakói között, mert adóbonnal fizették ki a letiltott házbért

Névértékben vagy árfolyamértékben kell számítani a befizetett adóbont?

Érdekes probléma került eldöntésre az aradi járásbíró előtt. A bíróságnak kell ugyanis eldöntenie, hogy más részére adóbonnal történt adófizetés esetén a névérték, vagy pedig az árfolyamérték számít-e. Az ítéletre kerülő konkrét ügy részletei a következők:

Reinhardt Ádám és József aradi borbélymesterek 5700 lej hátralékos házbérrel tartoztak özv. Gyenes Lajosnénak, akinek Dorobantilor-uccai házában béreltek üzletet. A háztulajdonosnő viszont adó fejében tartozott és ezért a második kerületi adóhivatal letiltotta a házbéreket. A két borbély ötletes módon oldotta meg a problémát: 5700 lej névértékű adóbont vásárolt, amit befizettek az adóhivatalba a háztulajdonosnő javára és ílymódon kiegyenlítették házbértartozásukat.

Az adóbonnal való fizetésnek azonban vártalan fejleményei támadtak, amennyiben özv. Gyenes Lajosné pert indított lakói ellen, akikről 3600 lejt követel, hátralékos házbér fejében. A háztulajdonosnő ugyanis arra az álláspont-ra helyezkedett, hogy Reinhardték az 5700 lej névértékű adóbont 2100 lejért vásárolták, a különbözetet tehát jogosan követelheti tőlük

készpénzben. A per ma került tárgyalásra Ionescu járásbíró előtt. A háztulajdonos fenntartotta keresetét és arra hivatkozott, hogy a két borbélymesternek 5700 lejt kell fizetnie, nem pedig 2100 lejt, tehát nem nyereszkehetnek a házbérhátralékon, ezzel szemben az alperesek arra hivatkoznak, hogy ők 5700 lej értékű adót fizettek ki, ezt az összeget kell tehát javukra írni. Teljesen mellékes — fejtegették — hogy milyen áron vásárolták az adóbont, a fontos az, hogy a háztulajdonosnő 5700 lejt adóját kiegyenlítették. A járásbíró október 13-án hirdet ítéletet az érdekes perben, ahol először kell bírói fórumnak állástfoglalnia hasonló probléma felett. Jogász körökben nagy érdeklődéssel várják az ítéletet, miután számos háztulajdonos érdekelt hasonló ügyben. Több helyen történt ugyanis, hogy adó fejében letiltották a házbéreket és ugyancsak megtörtént már, hogy adóbonnal egyenlítették ki ilyen hátralékokat, perre azonban egyetlen esetben sem került eddig sor. Érdekes, hogy a törvény ilyen esetekre nem tartalmaz rendelkezést úgy, hogy a bírói fórumok felfogásától függ, milyen döntést hoznak hasonló perben.

Színház — Irodalom — Művészet

Kapkodják a jegyeket „Az ember tragédiája” előadásaira

Biztató lelkesedéssel fogadja a közönség a halhatatlan remekmű pazar kiállítású felújítását. Hétfőn Karácsonyi Ili első fellépte és az operettgárda debüje.

Ilyen szezonnyitás még nem volt. Elővételben napokkal előbb kapkodják a jegyeket. A régi idők visszatérése ez. Hosszu esztendőök óta először szerepel klasszikus munka az évadkezdés programján. többnyire operettbemutatók képezték a szezon-nyitást. Madách örökbevisz remekének új betanulásban, hatalmas kiállításban történő felújítása szinte jelzi az új, friss, haladó szellemet, amely ezuttal otthont kap a színház kalisszái között. Forgács Sándor és Mészáros Béla mesteri irányításában két ismét életre ez a hatalmas színpadi munka. Éjjel-nappal szakadatlanul folyó próbákon érik, bontakozik ki gyönyörű teljesítményre Madách Imre óriási alkotása. Olasz Lajos

mester tervezésében és kivitelében művészi díszletek hívják fel a figyelmet az igazgatóság áldozatkészségére, a madách emlékművet Erkel Gyula eredeti kísérezeméje festi alá, a zenekart Schlesák Elemér vezényli. A három vezető szereplő: Erényi Böske (Éva), Forgács Sándor (Lucifer), Mészáros Béla (Ádám) kívül Gömörly Emma, Frits Boriska, Dálnoky Dudas, Csengery Ica, Hegyessy Magda, Pogány Magda, Jávor Aliféd, Kozma Hugó, Tompa László és Szabó Gyula oldának meg komoly feladatot. „Az ember tragédiája” egylegőre pénteken, szombaton, vasárnap délután és este kerül színpadra. Hétfőn pedig az operett-együttes mutatkozik be Karácsonyi Ilivel az élen. A debü keretét a „Victoria” operettszínház szolgáltatja, amelynek női főszerepét alakítja a kiváló primadonna.

* Az aradi Városi Színház heti műsora. Péntek este fél 9 órakor, szombat este 9 órakor, vasárnap délután 4 és este 9 órakor: Az ember tragédiája. (Madách Imre remekműve új betanulásban, gazdag kiállításban, Erkel Gyula eredeti kísérezeméjével). Hétfőn este fél 9 órakor: Victoria (operettszínház, Karácsonyi Ili első fellépte és az operett-együttes bemutatkozása).

A szezon kiemelkedő eseménye: Szigeti József hangversenye a Kulturpalotában

Nikita de Magaloff zongorakíséretével, új műsorral szerepel a nagynevű hegedűművész — Október 18-án lesz a hangverseny

Az aradi zenészerető közönség érthető izgalommal tárgyalja Szigeti József aradi hangversenyét. Ez év tavaszán járt itt a hegedűművész és azóta játékaival lázba hozta a világvárosok publikumát. Mint ahogy a szívébe zárta a közönség Szigeti Józsefet, éppen úgy kísérelte Nikita de Magaloffot is, aki egyike a legtehetségesebb zongoraművészeknek. Szigeti József uralkodók előtt

mutatta be kivételes képességét és nemcsak, hogy ahol járt már egyizben, még nagyobb szeretettel és lelkesedéssel várják vissza. Az aradi közönség nem fogja elcsúszni első aradi hangversenyét és éppen úgy megőrzi emlékeztetőben azt a felejthetetlen estét, amit október 18-iki játékaival szerez az ittenieknek. A szezon legkiemelkedőbb hangversenyére már elővételben lehet a jegyeket kapni Sándor Ferenc könyvkereskedésében.

mindenfelől

Beírták a faszista ifjusági szervezetbe az olasz trónörökös pár kislányát

Mária Pia hercegnőt, az olasz trónörökös pár ujszülött kislányát felvették a faszista párt ifjusági szervezetébe. A kis hercegnő nevét ünnepélyes külsőségek között írták be a szervezet tagjai sorába, még pedig a faszista-párt ifjusági szervezetének milánói központi székházában.

Százezer lóerős légesavar-nélküli repülőgép

Egy dán mérnök teljesen újrendszerű, légesavar-nélküli repülőgépet talált fel, amellyel már sikeres próbarepüléseket is végzett. A mérnök kijelentette, hogy nem sokára százezer lóerős óriási repülőgépet lehet építeni, amely akár ezer embert is szállíthat. A találmánya az új repülőgépnek a helikopterához hasonló szilárdságot ad. Egy amerikai légitársaság képviselője Koppenhágába érkezett, hogy tárgyaljon a feltalálóval találmányának gyakorlati értékesítéséről.

Női jogászok nemzetközi kongresszusa Nápolyban

Most nyílt meg Nápolyban a női jogászok nemzetközi kongresszusa, amelyen valamennyi európai ország, sőt Amerika női ügyvédei, bírái vettek részt. A kongresszus elnöke dr. Leticia Nicci olasz ügyvédő és a női jogászok nemzetközi szövetségének elnöke Suzette Duranie párisi ügyvédő felszólalásában kiemelte a nők pontosságát a jogászatban, különösen a női jogvédelem terén. Az olasz kormány részéről az ügyvédi szövetség vezértikára üdvözölte a kongresszust és kiemelte, hogy az olasz kormány nagy örömmel látja a nőket a igazságszolgáltatás terén, mert mindenütt igen jó tapasztalatokat lehet szerezni, a női jogászok munkájáról.

Nobel-díjat akarnak adni a Németországban togra tartott Ossieckinek

A londoni Pen-klub angol csoportja érdekes javaslatot készít elő Franciaország, Spanyolország, Csehszlovákia, Svédország és Norvégia irodalmi egyesületeivel karöltve, hogy Karl von Ossiecki számára, aki valaha a Weltbühne kiadója és főszerkesztője is volt és aki jelenleg egy német koncentrációs táborban él, Nobel-díjat adományozzanak. A javaslat szerint jövő évi békédíjat kellene Ossiecki számára adni. A kiváló német írónak sorsáról különben semmit sem lehet tudni, csak annyi bizonyos, hogy Hillerék uralomra jutása alkalmával koncentrációs táborba vitték.

Plasztometer — a legrejtettebb tulajdonságokat mérő készülék

Berlinből jelentik: A lapok jelentése szerint a fajkérés egyik szakembere: Burger-Villingen, a berlini egyetem tanára „plasztometer” néven új találmányáról számol be. Ez a találmány lehetővé teszi, hogy a legkülönbözőbb rejtett lelki tulajdonságokat és azoknak mértékét lehessen bárkinél megállapítani. Elsősorban a fajtisztaságot méri a készülék, de ezenkívül az illetőnek tehetségeiről, jellemvonásairól, szintén megbízható képet ad.

Új távolsági világrekord az aviatikában

A szovjetkormány aviatikai népbiztossága közli, hogy egy orosz katonai repülőgép, amelynek Gromov parancsnok volt a pilótája, leszállás nélkül 12400 kilométer távolságot repült be és ezzel túlszárnyalta Godos és Rotty francia repülők rekordját.

OKTÓBER 15-én nyílik meg

Prof. VICTOR CABA magán-középiszkola

Kiváló középiszkolai tanárok és tanárnők közreműködésével. Rendes és összevont (egyszerűsített) tanfolyamok Egyéni és kisszámú csoport-tanítás Rend-szeres „meditatio”-k és mindenféle magánvizsgára való előkészítések. Délelőtti délutáni és esteli kurzusok.

Tervezésben: Általános műveltségű továbbképző tanfolyam A román, francia, angol, német és olasz nyelvek szakszerű, tudományos tanítására hivatott kurzusok felnőttek részére is. Kereskedelmi számtan, levelezés, könyveiről, gyűjteményekről és gépirási tanfolyamok. Zene-, rajz- és festőművészeti tanfolyam.

Beiratkozások és információk: ARAD, STR NICU FILIPESCU Nr 29 4155

Kémkedés és méregkeverés**Lezárult egy ragyogó szépségű
uriasszony fantasztikus kém-
drámájának utolsó fejezete****Asplund ezredes meggyilkolásáért és kémkedésért tizenöt évi fegyházra
ítélték Jenny Antillát — Nem árulta el megbízóit a szép kémnő**

Helsinkiből jelentik: Szenzációs méregkeverési és kémkedési dráma pergett le a helsinki bíróság előtt. A per középpontjában Finnország egyik legszebb asszonya, az alig 25 esztendősen Jenny Antilla állott. A tárgyalás során kiderült, hogy

a fiatal asszony vezetője volt egy nagyszabású kém szervezetnek,

amelyik Finnországból Franciaországba nyújtotta ki csápjait. Ennek a szervezetnek a tagjai Európa számos államában szereztek meg titkos dokumentumokat a hadügyminisztériumok hét pecséttel őrzött trezorjaiból és szolgáltatották be megbízójuknak: a moszkvai kominternnek. A nagyszabású kémkedési affér előzmények izgalmasabbak a legérdekesebbnél több detektívregénynél.

Néhány hónappal ezelőtt a lappoi löporraktárban holtan találták Vinrilla hadnagyot, az őrség parancsnokát. Csak a boncolás során tudták megállapítani, hogy

egy rendkívül veszedelmes, ritka méreggel ölték meg.

A halálesetet még rejtélyesebbé tette az a körülmény, hogy megtalálták a parancsnok feljegyzéseit és ezekből kiderült, hogy Vinrilla egy veszedelmes kémnek akart a nyomára. A helsinki titkosrendőrség legjobb detektívét küldte Lappoba, aki egy alkalmazott maszkjában állt be a löporraktár irodájába és nagy körültekintéssel folytatta a nyomozást. A detektív megfigyelés alá vette Asplund ezredesnek, a löporraktár parancsnokának magánéletét is és ennek során egy fiatal, feltűnően szép hölgyre lett figyelmes, aki gyakran találkozott az ezredessel.

Egy pohár mérgezett borral ölték meg a finn ezredes

Három hónappal Vinrilla hadnagy titkos halála után

Asplund ezredes is rejtélyes körülmények között betegedett meg.

Egy éjszaka görcsök lepték meg és szörnyű kínok között meghalt. A detektív letartóztatta Jenny Antillát. Ő volt az a fiatal szép hölgy, akit olyan sokat láttak együtt az ezredessel. Jenny Antilla a keresztkérdések hatása alatt a vizsgálóbíróknak

bevallotta, hogy ő mérgezte meg az ezredes.

Elmondotta, hogy két héten keresztül állandóan mérget kevert az ezredes ételébe, végül olyan nagy adag mérget adott fel egy pohár borban, hogy végzett az ezredessel. Asplund ezredes halálával egyidejűleg megállapították azt is, hogy a löporraktárban számos titkos okmány, feljegyzés és modell tűnt el. A nyomozást lázas eréllyel folytatták tovább. Az északfinnországi Uleaborkban letartóztattak egy Behn nevű embert, akiről megállapították, hogy vezetője volt a Wasában működő kommunista kémközpontnak. Kiderült, hogy ez a kémközpont már öt évvel ezelőtt megkísérelte, hogy Aaltonent, a híres svéd szobrászt eltegye láb alól. A szobrász ugyanis véletlenül tudomást szerzett a Párisban működő Lydia Stahl kémkedéséről, amelyet ez év tavaszán lepleztek le és amely olyan nagy szenzációt keltett az egész világon. Noha a nyomozás bebiztosította, hogy Lydia Stahl és Jenny Antilla összeköttetésben állottak egymással, Jenny Antilla tagadta, hogy Lydia Stahl kém szervezetének lett volna a tagja. A tagadás azonban

nem használt. A Lydia Stahl párisi lakásán megejtett házkutatás során

megtalálták a két mesterkémnőnek egymással folytatott titkosírású levelezését.

Ettől kezdve a francia és a finn rendőrség együttműködött a veszedelmes kém szervezet robbantásán és valamennyi tagjának kézrekerítésén. Közben egy véletlen tüzeset lökte előre a nyomozás munkáját. Egy Chapel nevű asszony lakásán tűz ütött ki és a lángnyelvek elérték albérlőjének, Duquenoisnak a szobáját is. A tüzoltók behatoltak a szobába, ahol rengeteg könyv volt felhalmozva és a könyveket az uccára dobálták ki. Az egyik rendőr kíváncsi volt a könyvek tartalmára és meglepetten látta, hogy

tiltott kommunista könyvekről van szó.

Erre a rendőrség gyorsan házkutatást tartott Dequenoisnál. Az eredmény meglepő volt:

A francia hadügyminisztériumból eltűnt titkos katonai akták legnagyobb része előkerült.

A hurok egyre szorult a kém szervezet tagjai körül és bezárult, amikor letartóztatták az amerikai Schmitz-házaspárt is. Schmitz és felesége voltak a kém szervezet igazi feje, náluk voltak a legterhelőbb bizonyítékok, így az ő bőröndjük rejtett fenekeiből került elő Bailey francia ezredesnek több levele, amely a francia hadsereg legújabb fegyvereiről tartalmazott pontos leírást. Természetesen az ezredes is tüstént letartóztatták.

A kémnő mindent tagad

A nyomozás befejezése után Helsinkiben megtartották Jenny Antilla ügyében a főtárgyalást. A szép asszony beismerte Asplund ezredes meggyilkolását, Vinrilla hadnagy haláláról azonban nem akart tudni. Ugyanigy nem adott felvilágosítást a kém szervezet munkájáról sem. Hiába próbált a bíróság elnöke a lelkére beszélni, a szép asszony egykedvően válaszolt:

— Még ha kintpadra feszítenek, akkor sem árulom el megbízóim nevét.

Tegnap hirdetett több napig tartó tárgyalás után ítéletet a bíróság, amely a méregkeverő kémnőt tizenöt évi súlyos fegyházra ítélte.

**Körözőlevelet adott ki az aradi törvényszék
egy valutacsempészéssel vádolt bucaresti-i uriasszony ellen****Hétezer lejre büntettek meg egy brasovi orvost — Valutakihágások az aradi bíróság előtt**

Ma három érdekes valutakihágás ügye került az aradi törvényszék elé. Az ügy vádlottja Liebrass Irma bucaresti-i uriasszony volt. A határállomáson felvett jegyzőkönyv szerint az uriasszony száz pengőt és 300 lejt vallott be, de kikutatták és ruháiban még száz pengőt és 11 schillinget találtak. A jegyzőkönyv felvételekor megállapították, hogy az uriasszonynak a bécsi román követség által kiállított utlevele volt és Bucurestit diktálta be lakhelynek. Az ügyet ma tüzték ki tárgyalásra, az idézésre kiderült, hogy Liebrass Irma külföldön lakik és csak bucaresti-i származású. Az aradi törvényszék

a távollévő uriasszony ellen körözőlevelet adott ki.

amely azt jelenti, hogy ha legközelebb hazalátogat, a határon letartóztatják.

**Az aradi iparosok
sérelemei****az aradi Ipartestület választmánya előtt**

Az aradi Ipartestület választmánya ma Vulcu I. Maxim elnöklete mellett ülést tartott. A választmányi ülést az elnök szavai nyitották meg, majd titkári jelentését tette meg Dolga Mircea, aki kérte a legutóbbi közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítését. Ennek megtörténte után a titkár felolvasta a munkaügyi minisztériumhoz Intézendő felirat szövegét. A kérvényben az aradi Ipartestület a tagjaira nézve sérelmes, 1884-ben kelt törvény 101-ik paragrafusának hatályon kívül való helyezését kérte. Ez a munkatörvény ugyanis úgy rendelkezik, hogy ha a tanonc betöltötte a 15-ik életévét és a mestere elismeri, hogy a szakmában jártas, minden további nélkül felszabadítható.

A kérvényben felemlítik, amennyiben új törvényt csak később hoznak a fentiek megmásítására, akkor addig is úgy intézkedjenek, hogy az elavult törvényeket helyezték hatályon kívül. Az aradi Ipartestület eljárta a szücs mesterek beadványának érdekében és felterjesztették az illetékes minisztériumhoz a kérvényt, amelyben a szücsök a szücsidőre a munkaidő négy órával való meghosszabbítását kérelmezték. Megállapította a választmány, hogy a tanoncokkal kötendő szerződéseket nem kell a Munkakamaránál jóváhagyatni, csupán a szerződés egy másolatát kell oda eljuttatni. Ezután következett a pénztári jelentés, amelyet a távollévő pénztáros helyett, Dolga titkár olvasott fel és amelyet a választmány jóváhagyott.

Az ülés végén Moskovitz Izidor szólalt fel, aki megköszönte a választmány újbóli bizalmát, amelylyel megválasztották és közölte, hogy továbbra is a legjobb belátása szerint a szíven fogja viselni az Ipartestület ügyeit. Beszéde végén rátért arra, hogy a legnagyobb baj a testületnél, hogy tagjai, ügyes-bajos dolgaikkal nem fordulnak bizalommal ehhez az intézményhez és csak kerülő úton jutnak az Ipartestülethez a panaszok. Az ülés ezután, néhány napirenden szereplő ügy után véget ért.

Moszkva utánozza Párist**Táncpalota frakkos vendégeknek és nagy
parfümüzlet nyílt meg**

Moszkvából jelentik: Tegnap este egy táncpalota nyílt itt meg, amelyek homlokzatán esténként messzire ragyog a villamos fényszóró: Sokolniki. A moszkvai lapokban a vállalkozás azt hirdeti, hogy nyugateurópai, káprázatos mulatóhely.

Este 10 órakor kezdődik a tánc és tart világos reggelig.

„Hölgyek estélyi öltözékben, urak csak frakkban jelenhetnek meg” — így szól a figyelmeztetés.

A moszkvai Gorkij Boulevardon egyidejűleg fényes illatszerezlet nyílt meg, amely kizárólag hazai parfümököt, illatos szappanokat és más luxuscikkeket árul.

Az illatszereknek fantasztikus neveik vannak. Így: „Az Észak hőse”, „A szovjet védőbástyája”, „Stratosiera”, „Ötéves munkaterv”, „Szovjet báj”, „Az ezredik traktor”, „Lenin”

A második valutakihágási ügyben dr. Dapner Vilmos brasovi orvos szerepelt vádlottként. Dr. Dapnernél bőröndjében és ruháiban elrejtve, változatos valuta-kollekciót találtak, 70 márka, 35 dollár, 20 pengő, 86 schilling, 100 francia frank, 40 svájci frank és 3000 lej volt elrejtve. Az aradi törvényszék az ügy mai tárgyalásán 7000 lej pénzbüntetéssel sújtotta az orvost és elrendelte a valutáknak az állam javára való elkobozását.

Lampert Terézia erdélyi uriasszony volt a harmadik valuta-ügy vádlottja. Nála a bevallott pénzmennyiségen kívül kétszáz schillinget és száz pengőt találtak. Az uriasszony a mai tárgyalásra orvosi bizonyítványt küldött, amely igazolta, hogy súlyos beteg és ezért a törvényszék elhalasztotta a tárgyalást.

SPORT KÖZLÖNY

Változatlan a helyzet a másodosztályu bajnokságban

Az USA és Titanus vezetnek az egyes csoportokban

A kerületi másodosztályu bajnokságban vasárnap már az utolsóelőtti fordulót bonyolították le a csapatok és az A) csoportban

a Crisana—Astra mérkőzés ígér nagy küzdelmet.

A B) csoportban a vezető Titanus a Virtutea ellen meccsel, a Vulturul pedig az ezévből gyengébben szereplő Victoriát kapja ellenfelül. Az elmúlt hét óta a bajnokság két csoportjának táblázatainak a sorrend nem változott.

továbbra is az USA (Stiaszny-gyár) és a Titanus vannak az élen.

Az elkövetkezendő két forduló majd véglegesen kialakítja a sorrendet, amely egyelőre a következő:

A) csoport:

1. USA	4	4	—	—	23	6	8
2. Astra	5	4	—	1	10	7	8
3. Crisana	4	3	1	—	8	3	7
4. Patria	3	1	—	2	3	4	2
5. CAR	4	1	—	3	6	10	2
6. CS Lyra	4	—	1	3	3	11	1
7. Concordia	4	—	—	4	4	16	—

B) csoport:

1. Titanus	5	4	1	—	15	3	9
2. Vulturul	5	3	2	—	14	5	8
3. Banatul	5	2	1	2	13	9	5
4. Virtutea	4	—	4	—	7	7	4
5. Fortuna	3	1	—	2	2	7	2
6. Victoria	4	—	1	3	3	14	1
7. Slavia	4	—	1	3	1	10	1

Dobai, Glasz és Zelenak II. a nemzeti bajnokság góllövő listájának élén

A nemzeti bajnokság szombat—vasárnap öt mérkőzéses fordulóján a csapatok rendkívül gólképeseknek bizonyultak, ugyanis az öt meccsen összesen 32. tehát átlagban mérkőzésenként több mint 6 gólt rúgtak a csapatok.

A legtöbb gólt eddig a listavezető Ripensia rúgta,

számszerint tizenhatet, a legkevesebbet az AMEFA (négyet). A góllövő-listán Dobai vezet 7 góllal, mögötte a Chinezul két gólszájka: Glasz és Zelenak II. következnek 6, illetve 5 góllal. A teljes listát alant adjuk:

7 gólos: Dobai (Ripensia).

6 gólos: Glasz (Chinezul).

5 gólos: Zelenak II. (Chinezul).

4 gólos: Palmer (Juventus), Barbu I. (Gloria), Niculescu (Unirea-Tricolor), Ciolac (Ripensia).

3 gólos: Colea Valcov (Venus), Bogdan (Unirea-Tricolor), Medve (CFR Bucuresti), Attila (CFR Bucuresti), Matei (Crisana), Lakatos (Crisana), Szinder (AMEFA).

Kiméletlen volt

a Phönix. — írja az oradeai sportsajtó. Érdekes azonban, hogy a meccs utáni közpörrel, a bajamarei játékos súlyos inzultálásáról egy sor említést sem tesz. Persze, Oradeán, ahol biróinzultus (lásd legutóbbi CAO—Crisana mérkőzés) és meccs utáni verekedések napirenden vannak, egy közpörös „bucszató” és néhány játékos félholtra verése nem olyan nagy esemény, amit a tárgyilagosságnak regisztrálnia illene. Ugy látszik, az oradeai seprű csak idegen porták előtt akar seperni, a saját portán nem!

O ELMARAD AZ AMEFA—ROMANIA MÉRKŐZÉS. A vasárnapra kisorsolt AMEFA—Romania nemzeti bajnoki mérkőzés elmarad, miután a Romania középfedezete, Criza a válogatott csapat tartalékja és mint ilyen pénteken Lembergbe utazik a román reprezentatív együttessel. Kedden az esti órákban érkezett meg az AMEFA-hoz és a szövetséghez a központ távirata, amely a mérkőzés elmaradását közli.

O Pénteken indul a válogatott csapat Lembergbe. A román válogatott együttes hét-főn Snagovra utazott, ahol péntekig pihennek a játékosok és Savulescu őrnagy vezetése mellett, 15 játékos utazik a lengyelek elleni meccsre. A csapat a következő: Burdán—Chiroiu, Albu—Deheleanu, Eisenbeisser, Moravetz—Bindea, Kovács, Ciolac, Petea Valcov, Dobai. — Tartalékok: Creteanu, Sucitulescu, Sfera és Criza. Két hátvéd-tartalék is megy tehát, de csatártartalék nem!

O Rekordközönség volt a Ripensia—Venus meccsen. A vasárnap budapesti-i mérkőzésen 9500 fizető néző volt, a mérkőzés összbevétele pedig 330.000 lejt tett ki.

2 gólos: Volodea Valcov (Venus), Petea Valcov (Venus), Kovács (CAO), Bodola (CAO), Dobra (Gloria), Seifert (Unirea-Tricolor), Schwarz (Ripensia), Bindea (Ripensia), Barátky (Crisana), Stetz (Crisana), Felecan II. (Romania).

1 gólos: Zainescu (Juventus), Barlea (Juventus), Major (Juventus), Manole (Venus), Orza (Universitate), Ionasiu (Universitate), Surlasiu (Universitate), Baci (Universitate), Ploesteanu (Universitate), Glanzmann (CAO), Bartha (CAO), Mercea (Gloria), Igna (Gloria), Calaras (Unirea-Tricolor), Carjan (Unirea-Tricolor), Florea (Unirea-Tricolor), Beke (Ripensia), Lazar (Ripensia), Tepeneag (CFR Bucuresti), Barbu II. (CFR Bucuresti), Georgescu (CFR Bucuresti), Cienca (Crisana), Weisz (Chinezul), Szilárd (Chinezul), Török (Chinezul), Zelenak I. (Chinezul), Kovács (AMEFA), Criza (Romania).

Üngólos: Matei (Crisana), Ujlaki (CFR Bucuresti), Varjassv (Gloria), Husztik (Gloria), Sucitulescu (Unirea-Tricolor).

O Morpurgoval és Poulieffal 3:2-re győzött a TCR az U. ellen a Camarasescu-kupa döntőjében. Vasárnap fejezték be Bucurestiben a Camarasescu-kupa döntőjét a védő TCR és az országos győztes Universitatea. Eredmények: Morpurgo TCR—Gábor (U.) 6:2, 6:0. Pouliet (TCR)—Metianu (U.) w. o. Gábor, Metianu (U.)—Botez, Poulieff (TCR) 4:6, 6:1, 6:1, 6:3.

A pozsonyi kikötőben meggyilkolták a „Cozia” nevű román gőzös parancsnokát

Egy matróz szóváltás közben úgy fejbesújtotta a gőzös személyzeti parancsnokát, hogy kilocsant agyveleje és meghalt

Pozsonyból jelentik: Véres események játszódtak le a pozsonyi kikötőben horgonyzó „Cozia” nevű román gőzös fedélzetén, melyek egy emberéletet is áldozatul követeltek. A román tehergőzös, amely több uszályt vontat, tegnapelőtt érkezett Pozsonyba és akart tovább indulni Románia felé. Már éppen felszedték a horgonyokat, hogy a gőzös elinduljon, amikor a hajó fedélzetén szóváltásra került a sor a gőzös személyzeti parancsnoka, Sava János brailai lakos és Jasica Károly matróz között. Jasica megtagadta az egyik parancs teljesítését, mire Sava János felelősségre vonta a matrózt. Szóváltás közben Jasica Károly felragadott egy léccet és teljes erejével Sava János fejére sújtott. A személyzeti parancsnok vértől borítva, eszméletlenül zuhant végig a hajó fedélzetén.

Azonnal értesítették a kikötői rendőrséget

Vasárnapi győzelmével Magyarország második az Európakupában

Budapestről jelentik: Az Európa Kupáért folyó küzdelmek során, vasárnap Budapesten Magyarország és Ausztria válogatottjai csaptak össze és a küzdelem a magyarok győzelmét eredményezte.

Az Európa Kupában még mindig Olaszország vezet

nagy előnnyel, de Magyarország vasárnapi győzelmével megelőzte Ausztriát és a második helyre rukkolt előre. A legközelebbi Európa Kupamérkőzés vasárnap lesz Csehország és Svájc válogatottjai között. A táblázat a következő:

1. Olaszország	5	4	—	1	13	6	8
2. Magyarország	4	2	1	1	8	4	5
3. Ausztria	3	—	1	1	10	9	5
4. Csehország	3	—	2	1	4	6	2
5. Svájc	4	—	—	4	4	14	—

Ünnepélyes keretek között

osztották ki az aradi gyümölcs-kirakatsverseny nyertesének díjait

Ünnepélyes keretek között osztották ki ma délelőtt 11 órakor az aradi Mezőgazdasági Kamara helyiségében a nagy sikert aratott gyümölcs-kirakatsverseny nyertesének érmeit és elismerő okleveleit. A díjak kiosztása alkalmával megjelentek a kamarában a zsüri tagjai: Popescu Miklós, az aradkerületi Mezőgazdasági Kamara főtitkára, Domán Sándor, az Aradi Kereskedelmi Testület elnöke, Pacurar Brutus, a Kereskedelmi és Ipar-kamara főtitkára, Iancu Miklós, a Mezőgazdasági Kamara aradi szekciójának titkára, Juncu, a minisi vincellériskola igazgatója és Muresan Florian, a fa- és fémpariskola tanára, festőművész. A zsüri tagjait, valamint a jutalomban részesített kereskedőket Marsieu Iustin dr. a kamara aradi szekciójának elnöke üdvözölte. Mielőtt a hivatalos átadás kezdetét vette volna, Marsieu Iustin dr. a vendégeket végig kalauzolta a kamara értékes és szépen összeállított mezőgazdasági muzeumán, amely a fejlődésre váró nagy aradi mezőgazdasági muzeum alapját, magvát képezi.

A díjakat Marsieu dr. üdvözlő szavak kíséretében nyújtotta át a kereskedőknek. Mint emlékeztetes, a díjazások fölött a zsüri annak idején a következőképpen döntött: I. díj. aranyérem: Éles L. és Hoffmann Ottó. II. díj. ezüstérem: Jakubovits Jüszkerkereskedés, Kohn József, Kohn Lajosné. III. díj. bronzérem: Atlantica, Kozma, Pauzárkertészet, Promontorul. Elismerő oklevelek: Gidali I. és Coloniale, cégtulajdonos: Piti Péter.

Az üdvözlő szavakban Marsieu Iustin dr. külön kihangsúlyozta, hogy a kereskedők izléses kirakataikkal milyen nagy szolgálatot tettek a megye mezőgazdaságának, valamint a kamarának és hozzájárultak ahhoz, hogy az aradi gyümölcsmínél szélesebb körökben ismerjék és kedveljék meg. Külön mondott köszönetet a kamarai szekció elnöke a zsüri tagjainak a verseny során kifejtett lelkiismeretes munkáért.

A pozsonyi kikötőben meggyilkolták a „Cozia” nevű román gőzös parancsnokát

Egy matróz szóváltás közben úgy fejbesújtotta a gőzös személyzeti parancsnokát, hogy kilocsant agyveleje és meghalt

és a mentőket, akik percek alatt a helyszínen voltak. Az eszméletlen állapotban lévő Sava János személyzeti parancsnokot azonnal a kórházba vitték, ahol tüstént megoperálták, de már nem lehetett rajta segíteni és fél óra szenvedés után, az operációs asztalon meghalt. Az orvosok megállapították, hogy a hatalmas ütés átszakította a szerencsétlen ember koponyacsontját, úgy, hogy agyveleje is kilocsant.

A gyilkos matrózt a rendőrök őrizetbe vették, bevitték a rendőrigazgatóságra, ahol a bünyügyi osztályon tüzetes kihallgatásnak vették alá. Kihallgatása után kihirdették előtte az előzetes letartóztatásba helyezéséről szóló végzést, a koradélutáni órákban pedig átszállították az államügyészség fogházába. A hajónak a nyomozás befejezése után megadták az engedélyt arra, hogy továbbindulhasson.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A kereskedelem súlyos sérelmeit tárták fel a Kereskedők Tanácsának bucuresti-i országos gyűlésén

Erőteljes parlamenti akció megindítását kérik a vidéki megbízottak

Bucurestiből jelenik: A Kereskedők Tanácsának (Sfatul Negustoresc) összes kiküldöttjeiből alakult központi bizottság Niculescu Ritz elnöklete alatt tegnap országos gyűlést tartott, amelyen a kereskedők legfontosabb sérelmeit tárgyalták és a határozatokat memorandumba foglalták. Az elnök megnyitó szavai után Irimescu Candesti targovistei kiküldött a kereskedőkre súlyosodó különböző takasák és adóterhek ellen szólalt fel. Banciu buzaui kereskedő azt hangsúlyozta, hogy a kereskedőtársadalomnak is speciális képviselőket kellene a parlamentbe küldeni, akik a kereskedelem sérelmeinek orvoslásáért harcolnának. Koffler (Galati) a két évvel ezelőtt bevezetett kontingens-rendszer ellen szólalt fel, mert megállapítása szerint az tönkreteszi a romániai kereskedelmet.

Martin D. sibiui delegátus a különböző illetékek és a magas adók miatt panaszkodott. Lazar József pedig szintén a kontingens-rendszer káros hatását hangsúlyozta. Adam (Ramicul-Sarat) a kiskereskedők nevében beszélt, mert azokat is ugyanúgy sújtják a terhek, mint az engrosistákat.

Fred Michelson D. országgyűlési képviselő rámutatott arra, hogy a kereskedőknek és iparosoknak a parlamentben működő megbízottjai nem elegendnek a politikai párthar-

cokba, kívülállanak a nagypolitikán. Kizárólag a fenti társadalmi osztályok érdekeiért küzdenek úgy a képviselőházban, mint a szenátusban. Axenfeld delegátus erőteljes harcra buzdítja a Kereskedők Tanácsát. Botez D. J., lasi szenátora szintén vázolta a kereskedő-parlamenterek működését, ezután pedig Niculescu-Ritz elnök összefoglalta a lezajlott vita adatait. Hosszabb záróbeszédében szintén megemlékezett a kereskedelmet bénító súlyos intézkedésekről és rámutatott a kereskedelem felszabadításának óriási nemzetgazdasági jelentőségére.

— Meg kell szűnni a súlyos gazdasági válságnak — mondotta az elnök — **be kell szüntetni a protekciós rendszert**, az egyenlő elbánás elveit érvényesítsék a felsőbb fórumok.

Miután az uralkodónak hódoló táviratot küldtek a kongresszusról, bizottságot küldtek ki, amelynek az volt a feladata, hogy a kereskedők sérelmeit tartalmazó emlékiratot átadja Manolescu-Strunga új kereskedelmi miniszternek. A deputáció másnap fel is kereste az új minisztert, aki **válaszában megígérte, hogy az új ki- és beviteli rendszerben orvosolni fogják a kereskedelem sérelmeit**, mert az új szabályok az ipar, a kereskedelem, az állam és a Banca Nationala érdekeinek összeegyeztetése alapján készülnek.

Érdekes iratváltás az aradi behajtási pénzügyigazgató és egy bucuresti-i felügyelő között a nyomorgó ghiococ-i csángótelep miatt

— Adóbehajtásból személyi differencia —

Érdekes személyi kérdés foglalkoztatja most az aradi behajtási pénzügyigazgatóságot, amelynek vezetője, Doctor Vazul adminisztrátor áll az ügy középpontjában. A szóban lévő eset másik szereplője az a speciális rendeltetéssel megbízott pénzügyminiszteriumi felügyelő, aki hónapok óta különleges megbízatásokkal járja végig az összes pénzügyigazgatóságokat és néhány héttel ezelőtt Aradra is megérkezett. A behajtási pénzügyigazgatóságnál szigorúan ellenőrizte az adóikasszót, valamint az összes tisztviselők működését és a nagyobb forgalmu vidéki adóhivatalokat is ellenőrizte. A bucuresti-i felügyelő megdöbbenéssel konstataálta az aradmegyei adóbehajtás kedvezőtlen eredményeit, amiről akkor mi is beszámoltunk. Az inspektor Bucurestiben referált aradi megfigyeléseiről.

Nagy meglepetést keltett az aradi behajtási pénzügyigazgatóságon néhány nappal ezelőtt a pénzügyminisztériumból érkezett leirat, amely Doctor Vazul adminisztrátor működését bírálta és őt tette felelőssé a kedvezőtlen behajtási eredményekért. Az adminisztrátor a szokatlan hangu leiratra azonnal részletes választ adott, amelyből az alábbi adatokat közölte munkatársunkkal:

— Huszonhét év óta működöm a pénzügyi tisztviselői pályán. — mondotta a pénzügyigazgató. — de ilyen leiratot még sohasem kaptam. Ez többek között azt tartalmazza, hogy nem vagyok elég szorgalmas és Aradmegyében nem járok utána eléggé annak, hogy az adók rendesen befolyjanak. Hát ez kérem a legnagyobb tévedés. A bucuresti-i felügyelő urat arra kértem, amikor Aradon járt, hogy jöjjön ki velem a hegyek közé és ő is személyesen győződjön meg arról, hogy az ottani nyomorgó lakosságtól lehetetlenség az adókat behajtani. Azoknak még kukorica-kenyerük sincs. Elmondtam, ugyanez a helyzet a ghiococ-i 300 házból álló csángó-telepen is, ahol a háboru előtt kincstári földekre telepítettek a csángókat, akik házakat építettek, de nem azoknak, sem a néhány holdas kis birtok-

kuk árát nem bírták letörleszteni. Ezek a nyomorgó csángók a még ki nem fizetett állami földeket és házakat eladva a kincstári jogügyi igazgatóság nem engedélyezte az új tulajdonosok számára a telekkönyvi átírást és most az a helyzet, hogy a ghiococ-i csángók névleg háztulajdonosok és kisbirtokosok maradtak ugyan, de még sem lehet rajtuk semmit sem behajtani, mert az ingatlanok jogszerint az állam tulajdonában vannak. Ezt a bucuresti-i felügyelő urnak is elmondtam és mégis a fenti leiratot kaptam. Válaszomat már elkészítettem és felvilágosítottam a legfelsőbb fórumot, hogy én gyakran saját költségemen is utazom, csakhogy pontosan ellenőrizzem a vidéki adóhivatalok működését.

Árucserére alapítják az új ki- és beviteli rendszert

Az új kereskedelmi miniszter a döntés előtt meghallgatja az összes kereskedelmi, ipari és pénzügyi érdekképviselők véleményét

Mint Bucurestiből jelentik, a kereskedelmi és iparügyi minisztériumban Manolescu-Strunga új miniszter elnökletével tanácskozást tartottak, amelyen a Nemzeti Bank, az Országos Exporthivatal képviselői, valamint a kereskedelmi adminisztrátor és államtitkár is részt vettek. Behatóan foglalkoztak az eddigi export-import rendszerrel, valamint az új rendszer alapelveivel. A tanácskozáson az a megállapodás alakult ki, hogy az új rendszert az állami, a kereskedelmi, ipari érdekek és a Banca Nationala érdekeinek összeegyeztetésével kell bevezetni és pedig árucserére alapítják.

A kompenzációs kérvények benyújtásakor a kivitelre szánt áru értékének 25 százalékát külföldi devizában kelljen a Nemzeti Banknál befizetni. Nehogy az árucikkek áraival visszaélések történhessenek, szükségesnek tartja a fenti bizottság az export-árak közéértékének megállapítását.

Parlamentí képviselőket kíván az állami nyugdíjasok legnagyobb országos egyesülete

Az állami nyugdíjasok legnagyobb országos egyesülete, a Solidaritatea tegnap Bucurestiben közgyűlést tartott, amelyen Schina elnök beszámolt arról, hogy az egyesület elnöksége a múlt hét folyamán intervenált Slavescu pénzügyminiszternél a szeptemberi nyugdíjak folyósítása érdekében és a miniszter nyomban intézkedett a központi nyugdíjpénztárnál, amely ekkor szétküldte az összes pénzügyigazgatóságoknak a kiutaló értesítéseket. Az elnök ezután rámutatott arra, hogy ezidőszert többféle állami nyugdíjtörvény van érvényben, ami kaotikus állapotot teremt és ezért szükségesnek tartja a nyugdíjtörvények egységesítését. A központi nyugdíjpénztár működését arra alakítandó nyugdíjas bizottságnak kellene ellenőrizni és azorszorosná, hogy a nyugdíjpénztár sürgősen vegye át a különböző hatóságoknál maradt nyugdíj-hozzájárulási összegeket.

— A vidéken működő nyugdíjegyedületeknek a központi nyugdíjszövetségbe való beolvadása kívánatos, sőt ezt törvényes uton kellene kötelezővé tenni — mondta az elnök. Az új egységes nyugdíjtörvény alapelveit még 1921-ben néhai Bratianu Jonel kívánságára állították össze és ezen a bázison kellene felépíteni az egységes új nyugdíjtörvényt. Sajnálatos állapot — folytatta az elnök — hogy a nyugdíjasok érdekeit sem a képviselőházban, sem a szenátusban nem védik meg eléggé és ezért szükséges volna jogszerinti parlamenti képviselőket biztosítani a nyugdíjegyedületeknek, éppúgy, mint a szakkamaráknak és a közgazdászok hivatalkáknak. Meg kell még emlékezni a nyugdíjhátralékokról is, amelyeknek rendezése most már elengedhetetlenül sürgőssé vált.

Draniceanu, a nyugdíjegyedület titkára országos nyugdíjas kongresszus összehívását tartja szükségesnek, a nyugdíjhátralékok rendezését pedig a belföldi kölcsönüggyel szemben kívánja összekapcsolni.

— Ha már készpénzben nem kaphatjuk meg a nyugdíjhátralékokat — mondta a titkár — akkor belföldi kölcsönkötvényeket kapjunk. Elég sajnálatos, hogy még mindig nem kaptuk meg hátralékainkat és ebből is megállapíthatom, hogy a háboru előtt a nyugdíjasok helyzete jobb volt, akkor a penzióból mindenki fenn bírta magát tartani.

Gheorghinei Roman nyugdíjas ezredes elismeréssel emlékezett meg Slavescu pénzügyminiszter-ről, aki jóakarattal viseltetik a nyugdíjasok iránt és javasolta, hogy a most lefolyt közgyűlés anyagát, valamint a fenti javaslatok elfogadását tartalmazó memorandumot kiüldöttéggel adják át a pénzügyminiszternek. A közgyűlés ezt elfogadta és ezzel a tárgyalás véget ért.

Árucserére alapítják az új ki- és beviteli rendszert

Az értekezlet egyébként még nem határozott az új rendszer fölött és kimondta, hogy a döntésig a már benyújtott export-import kérvényeket érdemlegesen nem intézik el. Manolescu-Strunga kijelentette, hogy az új rendszerre vonatkozó döntés meghozatala előtt ki fogja kérni a kereskedelmi, ipari, pénzügyi érdekképviselők véleményét és e hó 15-ig okvetlenül életbelépteti az új rendszert.

Egyébként a kereskedelmi minisztérium november eisejéig meghosszabbította az érvényét azoknak a behozatali engedélyeknek, amelyek szeptember 20-ikán lejártak, de az érdekeltek nem bírták azokat teljesen felhasználni.

— A mai aradul-nou-i gabonapiacra úgy buzában mint tengeriben csekély volt a felhozatal. A buza ára 400—410, a tengeri pedig 150 lej körül mozgott. Az irányzat általában lanya. Intervenciós vásárlások nem történtek. — A timisoarai érdekeltek nem bírták azokat teljesen felhasználni. — A mai aradul-nou-i gabonapiacra úgy buzában mint tengeriben csekély volt a felhozatal. A buza ára 400—410, a tengeri pedig 150 lej körül mozgott. Az irányzat általában lanya. Intervenciós vásárlások nem történtek. — A timisoarai érdekeltek nem bírták azokat teljesen felhasználni.

Indian védjegyű original **Syracuse** csapágyfém felülmul minden más csapágyfémét, kapható az ország minden nagyobb vaskereskedésében és műszaki üzletében.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, OKTÓBER 10.

Bucuresti. 13: Lemezek. 13.45: Könnyű lemezek. 14.40: Könnyű lemezek. 18: Rádiózenekar. 19.15: Rádiózenekar. 20.20: Lemezek. 21: Chebab Nadia zongorázik. 21.45: Baumann-Gagulescu Rózsa énekel. 22.05: Szalonzenekar. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: „Régi elmékedés a gazdagságról”. 11.40: „Légi háború a film számára”. (Felolvasás). 13: Déli harangszó. 13.05: Losonczi-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 14.30: Hanglemezek. 17: A rádió diákfelőrája. „A hamburgi kis muzsikás”. (Brahms). 18: Kóczé Antal és cigányzenekara. 19.15: „A kirakat művészete”. 19.45: Zenekari hangverseny. 20.30: Munkásfelőrája. 21.05: A bécsi rádióállomás közvetítése. A bécsi filharmonikusok hangversenye. 23.10: Hírek, időjárásjelentés. 23.30: Aradi Farkas Sándor és cigányzenekara muzsikál. Utána: Berend Endre jazz-zenekarának műsora. — Bécs. 13: Rádiózenekar. 17.05: Lemezek. 18.05: Hasenöhr Ferenc zeneszerző művei. 21.15: A filharmonikusok Wagner-estje. Lehmann Lotte szopránal. Toscanini vezényletével. 23.50: Schrammelzene dalokkal. 1—2: Tánclemezek. — Belgrád. 12: Lemezek. 13: Rádiózenekar. 17: Rádiózenekar. 20: Lemezek. 21: Opera Ljubljánból. — Breslau. 7.25: Szórakoztató zene. 13: Bunzlau városi zenekar. Szórakoztató zene. 17: Rádiózenekar, könnyű zene. 20: Rádiózenekar. 22: Csendes órák Sanssouciiban, hangképek. — Deutschlandsender. 14: Híres zenekarok lemezei. 19.30: Hösl: Szere-nád két hegedűre és brácsára. Hesse: Gyermekdalok. Albes: Cselló- és zongoraszonáta. Jensch: Zene négy kürtre. 22: Könnyű zene indulókkal és keringőkkel. 24: Két svéd énekes. Utána: Svéd táncok és dalok. — Kassa. 12.30: Lemezek. 13.35: Rádiózenekar. 14.30: Magyar hírek. 14.50—15: Lemezek. 19: Magyar műsor. 19.30: Lemezek. 19.55: Magyar hírek. 20.10: Falusi fuvószenekar. — Königsberg. 7.20: SS-zenekar. 12.30: A danzigi állami színház zenekara. 14.05: Katonadalkok és indulók lemezek. 17: Szórakoztató zene. 20.20: Händel virtuóz művei orgonán. 21.10: Brahms: D-moll hegedűszonáta. 22: Vidám est Neudenburgból. 24: Kis rádiózenekar. — Leipzig. 13: Szórakoztató zene. 15.10: Népdallemezek. 18: Albeniz és Granados spanyol táncai. 19.20: Haydn: Német táncok. Utána: Népdalok. Schubert: Skót táncok. Ländler. Utána: Népdalok. Haydn: Német táncok. — 22: Operettest Drezdából. Utána: Táncczene dalokkal. — Milano. 12.30: Trió. 13.30: Lemezek. 14—15.15: Citerazenekar Közben: 14.30: Lemezek. 18.10: Carimelli Renáta hegedül. Sep-pilli N. zongorázik és de Vincenzi Rita énekel. 21.45:

Háromfelvonásos vigjáték. Utána: Lemezek. — Pozsony. 13.15: Lemezek. 13.25: Lemezek. 18.20: Lemezek. 18.40: Pollák J. hegedül. 19: Magyar műsor. 20.10: Szlovák és cseh szerzők jazz-művei. 23.30: Lemezek. Varsó. 7.45: Egyházi ének, lemezek. 13.10: Jazz. 14.05: Huszonöt perc Magyarországon (lemezek). 17: Rádió-utazás a világon át, hangnapló. 18.35: Dinicu-zenekar lemezek. 19.15: A katovicei vasutasok zenekara. 20.30: Énekműgyes. 21: Könnyű lemezek. 22.40: Platt énekesnő előadása. 23.15: Vendégloki tánczene.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 11.

Bucuresti. 13: Lemezek. 13.45: Könnyű lemezek. 14.40: Könnyű lemezek. 18: Szalonzene. 19.15: Szalonzene. 20.30: Wagner: Walkür, 3 felvonásos opera lemezek. (A berlini állami Opera előadása). — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: „Petőfi és Kazinczy utileveiből”. (Felolvasás). 11.40: „Egyszerű és tartós gyermekruhák”. (Felolvasás). 13: Déli harangszó. 13.05: Állástalan Zenészek Szimfonikus zenekara. 14.30: Bárdos Alice hegedül. Layer Mária énekel zongorakísérettel. 15.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17: „Októ-

Minden utazni szerelőnek legfőbb vágya egy

HAPAG világutazás

már nem elérhetetlen.

1935. január 12-én kezdődik a híres luxuszörsnek a „RESOLUTE”-nek nagy világkörüli utja.

30 ország. 60.000 km. 1.750 dollárért szárazföldi kirándulásokkal együtt.

Soha visszamenetlő ajánlat.

Hapag világutazás önmagát dícséri.

Kérjen felvilágosítást és prospektusokat:

KÜNSTLER vizum- és utazási irodától

Arad, Bul. Regina Maria 24
Telefon 86. 461

beri ételreceptek”. 18: „A mákszár ipari hasznosítása és értékesítése”. 18.35: Hanglemezek. 19.20: Angol nyelvoktatás. 19.50: Rigó Jancsi és cigányzenekara. 21.10: Ornella Puliti Santoliquido zongorázik. 21.55: Kis színpad. 23.10: Hírek, időjárásjelentés. 23.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Márkus Dezső. Utána: A rádió külügyi negyedőrája. — Bécs. 13: Rádiózenekar. 17.10: Filmlemezek. 18.30: Pezelbauer Mária (szoprán) énekel. 20.10: Rádiózenekar és a Gaudriot-jazz. 22.15: A szimfonikusok. 23: Jazz-művek. Utána: Schick-jazz. — Belgrád. 12: Aranicki-zenekar. Népzene. 13: Rádiózenekar. 18: Boskovics Njura énekel. 20: Lemezek. 22: Mijatovics Mijat népdalokat énekel. 23.15: Rádiózenekar. 23.45: Tánclemezek. — Breslau. 7.25: Klasszikus szórakoztató zene Dortmundból. 9: Reggeli dal, jelmondat, dallemezek. 13: Rádiózenekar. 18.55: Beethoven: Kreutzer-sonáta. 20: Bányászadalok zenekarral. 21.10: Nagy tarkaest. Deutschlandsender. 14: Vadászadalok lemezek. 22.10: Möller: „Rotschild győz Waterlónál” c. színművének weimari bemutatójáról. 24: A magánosok össze. Versek zenével. Utána: Tánclemezek. — Königsberg. 12.30: Dallemezek. 14.05—15.30: Vidám lemezek. 17: Kis rádiózenekar. 20: Német csembalóművek a 17. századból. 20.30: Ifjúsági énekes. Löns-dalok. Leipzig. 14.10: Schrammelzene. 17: Szimfonikusok. 18.20: Régi norvég népdalok. 19.20: Rádiózenekar. 20.05: Vidám férfikarok. 21.10: Vadászkiáltás. 23.20: A szimfonikusok hangversenye. — Milano. 12.30: Cetra-zenekar. 13.30: Lemezek. 14.10—15.15: Doreno-zenekar. Közben: 14.30: Lemezek. 18.10: Malatesta-kamarazenekar. 20: Lemezek. 21.45: Zandonai: La farsa amorosa, 3 felvonásos népies daljáték. — Pozsony. 13.10: Lemezek. 13.35: Rádiózenekar. 18.20: Persl énekesnő hat dalt énekel.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget

Üzletáthelyezés!

A Splendid fűzőüzlet, amely a Minorita-palota főtéri oldaláról véglegesen a Str. Romanuliuban helyezkedett el, most véglegesen a Bratianu-ucca 7. szám alá, a görög katolikus átjáró-házba költözött.

Splendid fűzőüzlet,
Miklós Józsefné.

325

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **2 lei.** szó 2 lei. szó 2 lei.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

Máriát nagyon kérem okvetlen várjon s erdén hatkor a már ismert helyen. 4301

FIATAL, sürgetlen urileány keresi olyan díszkrét uriember barátságát, aki anyagiilag támogatná. Leveliket „Dolgozó nő” jeligére az Aradi Közlöny kiadóháza. 4302

ALKALMAZÁS.

Jócsaládból való, intelligens 25 éves német kisasszony,

perfekt néret és román tudással, neveléssel, vagv társalkodónői állást keres. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4299

LAKÁS.

KÜLÖNBEJARATU butorozott uccai szoba kiadó. Cim: Werner, Str. Muresului 1. 4800

Különbejaratu butorozott szoba. fűrdőszobával kiadó, esetleg ellátással. — Ugyanott egy-két szerény fiatalember részére különbejaratu butorozott szoba kiadó teljes ellátással. Bul. Carol 81., I. em. 4022

5 szobás modern lakás kiadó, Strada Cloșca 12. 4298

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Ölmet, használtat állandóan veszek. Németh, Str. Grigorescu 3—4. Liget mellett. 4144

WERTHEIM SZEKRÉNY 4-es számú, alig használt, eladó Szabó, Páncota. 4214

VASTARTÁLY hosszukás, 60 hektoliteres, minden célra alkalmas, eladó Szabó Páncota. 4215

TRAKTOR „Fiat” Excelsior. 40 lóerős, alig használt, jutányosan eladó. Szabó, Páncota. 4216

ELADÓ Planet kultivátorok. nehéz rét borona, lánchorona, körfürész asztallal. Szabó, Páncota. 4217

RÉVAI LEXICON teljes mű. eladó. Szabó, Páncota. 4218

PUHA OLOM megvételre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóháza.

Aranyat, ezüstöt legmagasabb napi áron veszünk. COMISIO biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13. 4069

Leszállított árban eladók: Komplet ebédlő 3500 leitől, börgarnitúra 8000 lei, hálószobák 8500 leitől, pianino, zongorák, előszobafalak, meidinger kályha, íróasztal, könyvszekrény, matracok, vitrinek, varrógépek, csillárok, gyári és valódi szőnyegek, álló lámpák, asztalnemű és ágynemű, festmények, dísztárgyak, ezüstenemű stb. — Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt tmszoaral zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul Reg. Maria 13. Dácia mellett. 4069

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Pléh- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóháza.

Tigris lilium és vérpiros tulipán, virághagymák kiültetési ideje itt van. Virágzóképes hagymákat szállít: 3882 SZABO kertészet, Páncota.

OKTATÁS.

November 1-től kezdve ismét megnyílik az olasznyelvtanítás

a „Dopolavoro” helyiségben, Strada Bratianu No. 11.

Beiratkozás eszközölhető minden nap d. u. 8 órától 8 óráig PELLEGRINI vívómesternél Kulturpalotai vívóteremben, ahol felvilágosítással szolgálnak. 4297

INGATLAN.

Figyelem!

Belváros értékes uccájában masszív magánház, 4 szobás, fűrdőszobás lakással, shonne-csatornázással, gyümölcsös-kerttel, mélyen leszállított árban 240 ezer. Villamos állomás közelében masszív emeletes ház 2x3 szobás, fűrdőszobás lakással, cserépkályhával, gazdasági épületekkel, nagy gyümölcsös, 260 ezer lejért eladó.

135 holdas birtok, egy nagy város és orszagut mellett, lakóházzal és gazdasági épülettel, 500 lejért kat. holdként bérbeadó.

Kizárólagos megbízott:

Haász-iroda, Arad, Str. Eminescu 20—22. szám. 4296